

Priprave na oblikovanje poslovne politike za leto 1969

Smo v tistem obdobju poslovnega leta, ko je potrebno ugotovljati, kako se izvaja, kaj se je že in kaj se še ni opravilo od tistega, kar narekuje resolucija o poslovnih politiki letošnjega leta. Že sedanjí podatki kažejo, da bomo letos dosegli predvidene poslovne rezultate tako v pogledu obsega proizvodnje in rentabilnosti, medtem ko so osebni dohodki že sedaj na tisti višini, ki je bila predvidena za konec poslovnega leta. Ta ugotovitev velja seveda za podjetje kot celoto. Po posameznih poslovnih enotah pa so določena odstopanja. Vzroki za to so tako notranji kot zunanji. Ko v našem podjetju ugotovljamo sedanje stanje v širšem smislu in ko danes lahko dokaj natančno ocenimo poslovnost letošnjega leta, je hkrati potrebno, da usmerimo razglabljanja o poslovnih možnostih za leto 1969. Tu gre za analiziranje splošnih pogojev na tržišču in v proizvodnji, iz česar mora slediti proizvodno prodajni program tako po obsegu, asortimentu in vrednosti. Drugi nič manj važni problemi pa so, kako, na kakšen način pristopiti k izvajanju omenjenega programa z namenom, da prihodnje leto dosežemo še večje poslovne uspehe. Gre za pravilno in smotno porazdelitev dela, kar velja za podjetje, poslovne enote in vsakega izmed nas članov kolektiva. Poiskati je potrebno najbolj racionalne oblike poslovanja, pri čemer je nujno, da z večjo smelostjo uveljavljamo moderne poslovne prijemne na vseh delovnih stopnjah. Cilj vseh teh prizadevanj je kolektivno in osebno zadovoljstvo.

Zato ni prav nič slučajno, da je centralni delavski svet že v letošnji resoluciji postavil zahtevo pred glavnega direktorja, da s strokovnimi sodelavci preanalizira celotno poslovanje podjetja z rokom do konca tega leta. Vsebinske naloge je v tem, da se ugotovi poslovno stanje po vseh delovnih enotah, še posebej strokovnih in kjer je le mogoče, da se zastarele, enostavne in primitivne oblike in delovne metode zamenjajo s sodobnejšimi. Torej gre tu za zelo obsežno in odgovorno nalogo, ki v fazi strokovnega proučevanja bremeni predvsem strokovni kader, še posebej pa vodilni.

Rezultati in stališča teh razglabljanj in odgovornega dela bodo posredovani širšim posvetovanjem po vseh poslovnih enotah in končno predloženi delavskim svetom v odločanje.

Pri vsem tem pa že sedaj lahko ugotovimo dve značilnosti, ki nam otežkočata to delo. Prva značilnost je v tem, da prihodnje leto predstavlja za nas poleg tekočih še zelo težko dodatno nalogo, to je modernizacijo skoraj vseh naših proizvodnih kapacitet. Saj gre za to, da se bodo naše kapacitete povečale skoraj za eno tretjino. Torej moramo zagotovi-

ti po eni strani normalni in najboljše tok proizvodnje, po drugi strani pa na čimbolj hiter in strokovno tehnično natančen način sistematično izvajati nove premestitve strojev ter naprav in montažo novih. V ta namen že delamo na natančnem načrtovanju akcij, ki morajo imeti poleg drugega za cilj, da se nova delovna sredstva takoj po montaži vključujejo v proizvodnjo. Ta naloga zahteva posebno pozornost za zagotovitev organizacijskih in kadrovskih pogojev.

Druga značilnost, ki je za nas pravzaprav stalna motnja, pa je v naslednjem. Naša tehnologija, proizvodni programi, tržna usmerjenost in trdnost naših pozicij predvsem na zunanjem trgu zahtevajo od nas, da vodimo dolgoročno in ustaljeno politiko. Poleg tega je specifičnost naše notranje organizacije, kot so samostojnost poslovnih enot, delitvena razmerja v širšem in ožjem ekonomskem smislu, tudi faktor, ki zahteva določeno umirjenost in večjo stalnost. Proti temu območju pa imamo zelo nemiren in stalno spreminjajoč se gospodarski instrumentarij s strani družbenih organov. Neprestano spreminjanje instrumentov v uvozno-izvozni dejavnosti, spremembe v raz-

nih prispevkih, carinah itd., nam povzročajo v tej naši dolgoročni orientaciji in našem notranjem organizacijskem sistemu dokajšnje preglavice. V tekočem poslovanju povzroča to negotovost pri kalkulacijah in delitvenem sistemu, pri investicijskih naložbah pa čisto probleme, katerim še tako razvit smisel za napredek in odgovornost nista kos. Za pristop in izvajanje opisane naloge je že izdelana metodologija, ki je razvrščena v 10 glavnih poslovno podjetniških področjih, ta pa so razdeljena na 71 vsebinsko funkcionalnih delov. Sestavljene so tudi strokovne delovne skupine skupno s koordinacijsko mentorsko skupino, ki povezuje 13 specializiranih delovnih skupin. Naštete skupine bodo zaključile delo do konca novembra, tako da bi lahko dali celoten material v javno razpravo v prvi polovici decembra.

Pri vsem tem pa mislim, da je nujno, da »Brestov Obzornik« o sami akciji in aktualnih problemih iz okvira te naloge posebej in tekoče obvešča celoten kolektiv. Z obveščanjem bomo dosegli možnosti in pogoje, da lahko vsakdo tudi aktivno sodeluje pri tej za vse nas nadvse pomembni nalogi.

Jože Lesar

Obisk kupca iz ZDA

Mesec september je že nekaj let nazaj mesec priprave novih vzorcev, mesec, v katerem so zaključuje za leto dni naprej največji posel vsakega leta — prodaja glasbenih omarič za ZDA.

Tudi letos je gospod Philip Morse, prezident firme iz New Yorka, prišel v podjetje, da sklene nov letni dogovor za dobavo

glasbenih omarič v 1969. letu. Skupaj z njim je dopotoval tudi gospod Robson, eden njegovih strokovnih sodelavcev. V razgovorih so sodelovali tudi predstavniki zagrebškega podjetja Exportdrvo, in sicer bivši generalni direktor L. Mondo, sedanji generalni direktor D. Jerbić s svojimi sodelavci in D. Rakiša, prezident



Gospod Morse s sodelavcem na obisku v Brestu



Dnevna soba FLORIDA na Zagrebškem velesejmu

podjetja EWP, New York.

Ob obisku tov. T. Kebeta in F. Turka pri firmi MORSE v ZDA, je bilo dogovorjeno, kakšne vzorce naj pripravi BREST do prihoda gospoda Morseja. Vzorčne delavnice v Cerknici in Martinjaku so od julija do avgusta pripravile vrsto novih modelov. Skupaj je bilo pripravljenih 31 novih variant glasbenih omarič.

Tako široka in kvalitetna priprava modelov je g. Morsa presenetila. Iz prikazanega je videl, da je BREST zainteresiran na izdelavi še bolj zahtevnih omarič, še več, videl je, da BREST ostaja še naprej odločujoč partner te velike mednarodne kooperacije. Ne samo to, tudi dosledno izvajanje dogovorov v preteklih letih, pa tudi letošnje dobave, ki so za 36 odstotkov večje kot lani in so bile pravočasno dobavljene kupcu, je potrdilo resnost BRESTA.

Razgovori z gospodom Morsom so trajali tri dni. Gotovo se boste vprašali, čemu toliko časa, ko je pa vse tako dobro pripravljeno. Res, dobra priprava je bila samo del te celote. Potrebno pa je bilo rešiti vrsto vprašanj, od čisto tehničnih do najbolj težkih ekonomskih.

Tako eni in drugi strani med razgovori ni bilo vseeno, kakšni bodo finančni efekti novega posla za 1969. leto. Izmenjava mnenj, dokazovanje objektivnih vzrokov, utemeljevanje novega kvalitativnega premika, vse to je imelo za cilj doseči zadovoljstvo obeh strani, saj je le tako doseženi sporazum baza za uspešnost sodelovanja. Po dolgotrajnih in utrudljivih razgovorih je na kraju drugega dne prišlo do soglasja o količinah, rokih dobav in cenah.

Kljub prizadevanju, da bi uspeli dobiti tudi naročilo za TP Martinjak, nam to ni uspelo. Vzrok je iskati samo v ceni, saj so bili pripravljene vzorci brez napake in stilsko v redu. Razgovori o tem se bodo nadaljevali v zadnjih dneh septembra. TP Martinjak bo pripravil nove vzorce in cene.

Pogovor o dobavi 80.000 glasbenih omarič, ki naj jih izdela TP Cerknica od novembra 1968 do novembra 1969 v vrednosti nad 2.600.000 \$, je napravljen.

Prepričani smo, da bo tudi TP Martinjak dobila naročilo za izdelavo glasbenih omarič v vrednosti okrog 300.000 \$.

Ta skupni znesek pa znaša že več, kot letos načrtovani skupni izvoz podjetja na konvertibilno področje.

Morda se niti ne zavedamo, kako velik je obseg tega naročila. To cenijo predvsem tisti, ki prejemajo naročila iz meseca v mesec, kjer se izdelki stalno menjavajo, so majhne serije itd. Firma MORSE stalno širi svojo dejavnost, to pa je tudi zagotovilo uspešnosti dolgoročnega poslovanja in tehničnega sodelovanja. Po drugi strani pa daje temu poslu poseben pomen dosežena kvaliteta raven naših izdelkov.

**DOPISUITE V
BRESTOV
OBZORNIK,
VAŠE GLASILO!**

Gospod Morse je med svojim bivanjem obiskal tudi akademskega slikarja Lojzeta Perka v Dolenji vasi. Kljub težavnim dvodnevnim razgovorom je obisk pri slikarju napravil nanj globok vtis. Kasneje je dejal, da lahko iskreno reče, da bo ta obisk zanj nepozaben in eden najlepših srečanj. Romantična okolica in družabnost ter portretiranje gospoda Morsa, vse to je vplivalo na potek obiska. Velika slika Cerkniškega jezera bo v trajen spomin na obisk krasila poslovni prostor firme Morse v New Yorku.

Ob zaključku razgovorov na kosilu v Postojni je gospod Morse zaželel, da bi v novem poslovnem letu izvajali dogovore prav tako uspešno kot dosedaj, želeč pri tem vse dobro vsem Brestovim proizvajalcem glasbenih omarič.

Nadaljevanje razgovorov o naročilu modelov za TP Martinjak bomo vodili v Zagrebu. O rezultatu teh razgovorov bomo poročali v naslednji številki.

D. Trotovšek

Kako napreduje gospodarstvo v TP Martinjak

V letu 1966 smo si v poslovni politiki postavili med drugim tudi, da bomo v Tovarni pohištva Martinjak spremenili program proizvodnje tako, da bomo namesto enostavnega pohištva danes izvedbe začeli proizvajati zahtevnejše stilno pohištvo.

Začetek je bil zelo razveseljav, saj smo s prvimi pošilkami zadovoljili kupce tako po kvaliteti kot po rokih. V I. polletju 1967 smo imeli že zelo jasen program.

Prav tedaj pa se je zmanjšala stopnja kvalitete, kar je povzročilo vrsto težav, ki so nam znane. Ko so organi upravljanja v lanskem letu razpravljali o vzrokih takega stanja, niso mogli oceniti daljnosežnih posledic slabe kvalitete. Kupci so izgubili zaupanje in čez noč je padel ugled tovarne. Sedaj lahko ugotovimo, da je trajalo leto dni, da si je tovarna s kvalitetnejšo proizvodnjo pridobila izgubljen zaupanje

kupcev. Cena za to ni bila majhna. Razdrobljenost proizvodnje, majhne serije, večji stroški in ostali faktorji so vplivali tudi na gospodarski rezultat. Poglejmo samo nekatere rezultate:

— proizvodnja se je v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta povečala za 30%,

— dohodek se je zmanjšal za 3%, medtem ko so se osebni dohodki povečali za 33%. Končni rezultat tovarne je tako negativen.

Te številke nas opozarjajo na dva problema:

1. Posledice napak, ki jih napravimo v poslovanju posebno še v odnosu do tržišča, so dolgoročne.

2. Posledice se odražajo na doseženem dohodku, torej tudi na osebnem dohodku in skladih.

Osební dohodki se ne morejo gibaní neodvisno od rezultatov gospodarjenja. Že v letu 1966 so naše poslovne enote samostojno ugotavljale in delile dohodek v skladu s smernicami sprejete poslovne politike in načrta. V okviru podjetja ni nobenih centralnih sredstev, ki bi izravnavala ali pokrivala razlike med osebnimi dohodki in doseženim dohodkom. Poslovne enote so na osnovi načrtov dolžne ustvarjati tolikšno višino ostanka dohodka, kolikor je potrebno za zagotovitev razširjene reprodukcije. Tudi v načrtu za II. polletje letošnjega leta je določeno, koliko mora minimalno vsaka poslovna enota ustvariti na obstoječa osnovna in obratna sredstva ostanka dohodka za razporeditev v poslovni sklad poslovne enote.

Da bi zagotovili najmanj potrebna najmanjša sredstva za razširjeno reprodukcijo, je potrebno stalno vsklajevanje dohodkov z doseženimi rezultati. Delavski svet Tovarne pohištva Martinjak

je temeljito razpravljajal o rezultatih gospodarjenja in sprejel tudi ukrepe, na osnovi katerih naj bi do konca leta dosegli načrtovane gospodarske rezultate in uskladili osebne dohodke z doseženimi rezultati.

V zadnjih letih je Tovarna pohištva Martinjak dosegla dohodek delila na osebne dohodke in sklade takole:

	V odstotkih		
	Dohodek	Osební dohodki	Skladi
1965	100	84	16
1966	100	93	7
1967	100	86	14

V letošnjem letu bi morali doseči enako razmerje osebnih dohodkov in skladov, to je 86% osebnih dohodkov in 14% skladov, da bi zadostili najmanjšim potrebam razširjene reprodukcije, to je za udeležbo kreditiranja proizvodnih postopkov.

Z zadnjimi dobavami izdelkov je Tovarna pohištva Martinjak dosegla pri važnejših kupcih tisti ugled, ki daje jamstvo za razvoj poslov. Pričakovati je boljše pogoje za proizvodnjo, saj se naročila povečujejo tako, da so zmogljivosti tovarne zasedene za več mesecev. Znan je tudi že okvirni program za prihodnje leto. Vzoredno z izboljšanjem tržne situacije je tudi dokončno utrjen program modernizacije. Iz tega sledi, da je perspektiva jasnejša, kot je bila v letošnjem letu. Izkušnje lanskega leta pa bi morale biti v svarilo nam vsem. Brez pogoja bo potrebno obdržati kvaliteto naših proizvodov in izboljšati servis, po drugi strani pa težiti k znižanju stroškov na enoto proizvoda.

Od naslednjega izvajanja ukrepov delavskega sveta Tovarne pohištva Martinjak, kakor tudi prizadevanja skupnih strokovnih služb so odvisni tudi boljši gospodarski rezultati in prihodnjem obdobju.

J. Hren

Obramba stvar nas vseh

Sedanje razmere v svetu ponovno dokazujejo, kako upravičena je naša zamisel o vsesplošnem ljudskem odporu proti morebitnemu napadalcu. Zamisel vseljudske obrambe izhaja iz naše družbeno politične ureditve, gospodarske moči in geografsko strateškega položaja naše države. Neizčrpne vire imamo tudi v naših bogatih izkušnjah iz narodnoosvobodilnega boja, pa tudi iz izkušenj drugih ljudstev pri njihovem boju za svobodo in neodvisnost.

Nova zakonodaja s področja narodne obrambe nam omogoča uresničevanje načela vsesplošnega ljudskega odpora.

Bistvo naše zamisli je v organiziranem in usklajenem angažiranju vseh sil in sredstev za preprečevanje sovražnikove agresije, tako na fronti, kakor tudi v lastnem in sovražnikovem zaledju. Vse to zahteva vrsto novih ukrepov, zlasti v organizaciji in usklajevanju delovanja operativnih enot na fronti, partizanskimi in teritorialnimi enotami v zaledju in splošnem odporu vsega prebivalstva.

Stanje v mednarodnih odnosih je še en razlog več, da se pripravimo na obrambo svoje neodvisnosti in na samostojno samoupravljalno pot razvoja.

Mi se ne pripravljamo na kakršnokoli vojno, temveč na obrambo neodvisnosti in samostojne poti v razvoju naše družbe.

Jugoslovanska armada ima zelo pomembno nalogo predvsem v začetnem obdobju vojne, v tem da prepreči in onemogoči sovražniku globoke prodore, hkrati pa v sodelovanju s partizanskimi in teritorialnimi enotami zdrobi sovražnikovo ofenzivno moč.

Prav tako pomembna pa je v vsesplošnem ljudskem odporu udeležba vsakega prebivalca. Tu gre ne le za organizirano izvajanje priprav vseh razpoložljivih sredstev za odpor, temveč tudi za aktivno udeležbo v neposrednem boju s sovražnikom, ki ima različne oblike, diverzantskih akcij, oboroženega boja, propagandne dejavnosti itd.

Dobro organizirano prebivalstvo in krepitve varnosti imata v vsesplošnem ljudskem odporu, celo ob sovražnikovi okupaciji, odločilno vlogo. To nam dokazuje primer tako iz naše narodnoosvobodilne borbe, kakor tudi boj drugih narodov, ki so se in se še borijo za svojo svobodo, neodvisnost in enakopravnost.

Priprave prebivalstva za obrambo države in krepitve varnosti so stalne naloge nas vseh. Obrambna moč bi bila omejena, če bi jo obravnavali izključno v zvezi s pristojnostmi nekaterih državnih organov. To so naloge, ki morajo biti element vsakdanje družbeno politične aktivnosti na vseh področjih našega življenja, so sestavni del prizadevanj delovnih ljudi v samoupravnem sistemu.

V tem smislu obstaja še naprej aktualna naloga, ki jo je postavil Izvršni komite CK ZKJ junija lani, da je potrebno predvsem v organizacijah Zveze komunistov, Socialistične zveze, organizacijah borcev, sindikatih, Zvezi mladine in drugih organizacijah sistematično vzgajati naše občane, da bi se okrepila njihova politična zavest in vse tisto, kar krepi varnost države, njen ugled in obrambno sposobnost.

Če so mir, neodvisnost in varnost pogoj za naše neovirano življenje, potem je razumljivo, da mora imeti vsak občan jasno določene pravice in obveznosti v organizirani obrambi družbe.

Naši občani so subjekti zavestne obrambe svoje države.

To pomeni, da se mora budnost naših ljudi okrepiti in to ne le takrat, kadar se razmere v svetu zaostre, kot je to bilo na primer lani ob napadu Izraela na arabske dežele ali pred kratkim ob dogodkih na Čehoslovaškem, ampak moramo biti stalno pripravljeni za organizirano in odločno samoobrambo.

J. Telič

Kje vse v Jugoslaviji prodajamo naše izdelke

Na tako raznolikem jugoslovanskem področju, od Jesenic do Bitole, od Kopra na zahodu pa do Niša na vzhodu, vsepovsod dobimo trgovine, v katerih so naši izdelki. Marsikdo si težko predstavlja trgovino v centralni Bosni ali Srbiji, v kateri je naše pohištvo. Pa je to le res. Kljub temu, da je v Jugoslaviji cela vrsta lesno industrijskih podjetij, ki proizvajajo pohištvo, je našemu kolektivu uspelo osvojiti celotno jugoslovansko tržišče.

Morda bo marsikoga bolj zanimalo vprašanje, kaj se največ prodaja po posameznih področjih. Velike razlike v razvitosti posameznih predelov, kupna moč prebivalstva, navade in običaji, tradicija, miselnost ljudi ter še cela vrsta drugih dejavnikov vpliva, da sta povpraševanje in prodaja zelo različni od področja do področja. Kaj hitro lahko ugotovimo, da je v Sloveniji nasploh zelo veliko povpraševanje in seveda tudi prodaja vseh naših izdelkov. Trg zahteva kvalitetne izdelke, razumljivo pa je, da so takšni izdelki tudi temu primerno dražji. Podobne zahteve zasledujemo tudi v vseh večjih središčih naše širne domovine (Zagreb, Osijek, Reka, Split, Beograd, Novi Sad, Skopje, Sarajevo, Tuzla itd.). Z razvojem industrije v vseh večjih središčih ter s porastom življenjskega standarda se spreminjajo porabnikove želje in potrebe, ki se odražajo na tržišču. V razvitih predelih naše države se v glavnem prodajo vsi naši najkvalitetnejši izdelki (Daniela, Florida, jedilnica Living in drugi), seveda

polet najmanjših izdelkov, ki gredo tudi zelo dobro v promet. V odmaknjenih področjih, kjer je industrija še nerazvita, kupna moč prebivalstva pa nizka, kjer še vedno prevladujejo stari običaji, čeprav se že dolgo čuti vpliv novega življenja, pa se prodajajo naši manjši izdelki. Seveda je povpraševanje po manjšem pohištvu pogojeno z majhnimi stanovanjskimi prostori. Zelo dobro se v teh predelih prodajajo TV vitrine, sekreterji F-65 ter vitrine Metka. Prav povsod, tako v mestu, kot na podeželju, pa se je uveljavil stol Sardan.

Močan vpliv mesta in razvoja joče se industrije, ki je vse močnejši, vse bolj ruši stare nazore ter vnaša nov duh v življenje tamkajšnjih ljudi.

Prodaja našega kvalitetnega pohištva se, čeprav počasi, vztrajno širi proti jugu dežele.

Prodaja pohištva na določenem področju je močno odvisna od kupne moči prebivalstva, od tradicije, od novih gradenj in še od cele vrste drugih nič manj pomembnih dejavnikov. Računati moramo, da bo tok širjenja prodaje kvalitetnega pohištva proti jugu vedno hitrejši. Omenjeno tržišče je obširno, zato moramo računati z njim. Zasedovati moramo želje in potrebe tega področja.

Na potovanju skozi južne predele naše države opazimo velike spremembe. Gradijo se nove moderne zgradbe na vasi in v mestu in tega bo vsak dan več. Opremiti jih bo treba, tudi z našimi izdelki.

T. Zele

Samoupravni organi v TP Martinjak za boljše gospodarjenje

Poslovna situacija v TP Martinjak je v zadnjem času sprožila veliko aktivnost samoupravnih organov in strokovnih služb. Ta aktivnost se je začela izražati v iskanju poti in možnosti za doseg takih poslovnih rezultatov, ki bodo tovarni povrnila ugled kvalitetnega proizvajalca, hkrati pa pogoje za rentabilno poslovanje. V tem sestavku je povzeta vrsta zaključkov in sklepov, ki so bili sprejeti na zadnjih sejah samoupravnih organov v TP Martinjak.

S tem, ko je tovarna pred dobrim letom začela uvajati nov proizvodni asortiment stilnega pohištva in začela opuščati proizvodnjo klasičnega pohištva, si je zastavila odgovornejše naloge, kajti izdelava stilnega pohištva zahteva mnogo več časa za pripravo dela kot tudi za samo proizvodnjo. Pri tem pa ni važen samo čas, temveč zlasti strokovnost, tako kadrov, ki delajo na pripravi posla, kot tistih, ki proizvajajo. Ker vse to še ni bilo dobro premišljeno, so kmalu pričele prihajati reklamacije, ki jih je morala tovarna drago plačati. Ta nagib pa je narekoval, da se mora v TP Martinjak marsikaj spremeniti, zlasti pa, da strokovni kadri kot tudi neposredni proizvajalci posvetijo več pozornosti osebni odgovornosti za kvaliteto delo. Ta osebna odgovornost pa mora biti podprta s tem, da ima tovarna zagotovljen dolgoročni proizvodni asortiment, kajti v takih pogojih je mogoče sproti odkrivati napake in jih hkrati tudi pravočasno reševati.

Ker vsega tega v TP Martinjak ni bilo, je prišlo tudi do tega, da je tovarna v I. polletju 1968 poslovala nerentabilno. Kljub slabšim ekonomskim rezultatom, kot so bili predvideni, pa je to-

varni uspelo pridobiti nazaj kupce, ki so šele pred letom dni odpovedali sodelovanje. K temu uspehu je prispevala svoj odločilni delež kvaliteta, roki odpreme in odločnost samoupravnih organov, ki so zahtevali od vseh strokovnih služb znotraj poslovne enote in skupnih strokovnih služb večjo doslednost in zavzetost v vseh poslovnih dogajanjih.

Samoupravni organi v TP Martinjak se zavedajo svoje vloge v sedanji stopnji decentraliziranih odnosov v Brestu, zato v prvi vrsti zahtevajo rešitev problemov od svojih lastnih kadrov, nikakor pa ne morejo dovoliti, da se ne rešijo tudi tisti problemi, ki niso samo območje lastnih kadrov, temveč tudi tistih, ki dajejo servis.

Kolektiv poslovne enote je seznanjen s trenutnim stanjem gospodarjenja v TP Martinjak, zato se v celoti zaveda svoje odgovornosti do sklepov samoupravnih organov, ki vodijo k normalizaciji poslovnosti tovarne.

Kolektiv se zaveda, da je napredek tovarne v njegovih lastnih rokah, zato je tudi z razumevanjem sprejel odločitve samoupravnih organov, da se bodo izplačevali taki osebni dohodki, kot jih dovoljuje delitveno razmerje med skladi. Vsakomur je namreč jasno, da se ne more več pojesti, kot se pridelava, pa tudi na jutrišnji dan je treba misliti.

Podobne težave so že bile tako v Martinjaku kot v drugih poslovnih enotah, toda vztrajnost in prizadevanje delo, tako samoupravnih organov kot vsega kolektiva, sta rešila že marsikateri še težji problem, zato tudi ni bojazni za izhod iz sedanjega stanja v TP Martinjak.

F. Tavčelj



Vzorčni izdelek Tovarne pohištva Martinjak

Sprehod sem in tja po zagrebškem velesejmu

Ponovno so se za leto dni zaprla vrata letošnjega 75. mednarodnega sejma v Zagrebu, na katerem je razstavljalo 1250 domačih in 5000 tujih razstavljalcev iz 52 držav. Nekatere od držav udeleženk, to je Brazilija, Kolumbija, Kenija in Malgaška republika so letos prvič predstavile svoje izdelke na jesenskem sejmu v Za-

ogledal le tisti, ki je dobil posebno izkaznico za tak ogled, to je predvsem domači in inozemski kupci. Posebnost vseh razstavljenih regalov je višina 238 cm, to pomeni, da bo kupec posamezne elemente lahko dokupoval posamezno in jih po svojem okusu sestavljal. Kakšnih drugih novosti pri pohištvi ni bilo opaziti.

našega pohištva v trgovinah, smo morali opravičiti. Kombinirana omara 032 je bila središče pozornosti, nič manjše pa ni zanimanje za našo standardno FLORIDO in DANIELO. Stilno pohištvo na letošnjem sejmu ni vzbujalo tako velike pozornosti obiskovalcev, mogoče zaradi še dokaj skromnega tapetiranja. Naši stalni kupci, predvsem s področja Srbije, Makedonije in Bosne zelo pogrešajo TV vitrine in vitrine METKA, kajti navedeni artikli na teh tržiščih še vedno predstavljajo izdelek številka ena.

Med ostalimi paviljoni je bil prav gotovo za vsakega porabnika zanimiv paviljon, v katerem je razstavljala Perzija. Krasne perzijske preproge so bile našim porabnikom na razpolago za nakup. Zadnje dni sejma je bila zaloga le-teh že popolnoma razprodana, ne glede na to, da je bila cena takšne preproge 2,5 krat 1,5 od 3500 do 5500 N din. Prav tako so tu na samem razstavnem prostoru prodajali tudi ostale suvenirje manjše vrednosti, od raznovrstnega nakita do stenskih oblog, slik, čajnih servisov in silka.

Sedaj ob zaključku sejma, ko preverjam rezultate, ugotavljam, da ni najvažnejši le poslovni uspeh, ki nam ga takšen sejem nudi. Prav nič manj ni pomembna že sama udeležba podjetja na sejmu, kar pomeni, da nas bodo poleg domačih kupcev še bolj spoznali tudi inozemski. Samostojna udeležba na zagrebškem in njemu sorodnih sejmihi je pravzaprav že delno zagotovilo, da podjetje, ki samostojno razstavlja, pri tako veliki konkurenci v svetu res že nekaj pomeni. Prepričana sem, da se je naše podjetje tudi na letošnjem sejmu pokazalo v pravi luči proizvajalca kvalitetnega pohištva, ki ga tržišče potrebuje.

ke za prvo polletje 1968 v primerjavi z istim obdobjem leta 1967. Proizvodnja v TP Cerknica je porasla za indeks 125,4, produktivnost, merjena z neto produktom (novo ustvarjeno vrednostjo), za indeks 131,9, produktivnost, merjena z vrednostjo proizvodnje na časovno enoto, pa za indeks 129,1; pri istem časnem porastu osebnih dohodkov za indeks 140.

Znano je, da so bila v poslovni politiki za leto 1968 ukinjena sredstva za kolektivno porabo in bila

prenesena na sredstva za osebne dohodke. Zaradi tega so se osebni dohodki povečali za 11%. Če upoštevamo ta prenos in navedene podatke primerjamo, potem vidimo, da je odveč vsaka zaskrbljenost, ter da se osebni dohodki gibljejo v skladu s produktivnostjo dela.

Ker so podatki, ki jih je obravnaval koordinacijski odbor, netočni in vnašajo med člani kolektiva zmedo, bi bilo prav, da se v bodoče objavljajo samo podatki, ki so resnični.

T. Kebe

Obisk pri akademskem slikarju Lojzetu Perku

Kadar se popotnik poda iz Cerknice proti skrajnemu zahodnemu delu Cerkniškega jezera — proti Karlovcem — se na koncu Dolenje vasi sreča s posebno idiličnim krajem, kjer poleg cerkvice sv. Lovrenca v napol obnovljeni »mežariji« biva in ustvarja akademski slikar Lojze PERKO.

Dohod do njegovega kraljestva je možen samo peš, kajti tudi to sodi k posebnosti njegove tipično notranjske hiše, ograjene s pravo staro kmečko lesno, obdane s starim drevjem in cvetjem; na njegovem vrtu pa je iz starih žitov, ki jih je oblikovala narava, domača forma vira v malem.

pičen prostor umetnika, kajti po polih je ogromna množina raznih čopičev, steklenic in stekleničk kot v lekarni, palete polne barv, stene pa krasijo skice, začeti portreti in starine. Ob stenah so začela razna platna, na stojalu pa stoji skoraj dokončana podoba Erazma Predjamskega. Podoba, ki je zahtevala ogromno študija v muzeju in univerzitetni knjižnici, kaže veličastno podobo nekdanjega poglavarja Predjamskega gradu v družbi svojih prijateljev — volčjakov. Ko človek občuduje to umetnino, mu pogled mimogrede uide na gledališke rekvizite — ogrinjala, meč itd., ki so služili umetniku, da je podoba dejan-



Akademski slikar Lojze Perko v ateljeju

Obisk na Lojzetovem domu je vsakokrat posebno doživetje. Ob prihodu te pozdravi prijetna melodijska iz starodavne glasbene skrinje muzejske vrednosti, ki pa po zvoku in tehniki v ničemer ne zaostaja za sodobnimi glasbenimi stvaritvami. Običajno se tudi dogodi, da iz prvega nadstropja ateljeja zaslišiš prisrčen pozdrav človeka, ki mu je vsakdo prijatelj in ki vsakogar po svoje ceni.

Zadnji obisk pri njem mi je dokazal, da je posebej svoje vrste, pravi bohem, ljubitelj stare slovenske ljudske umetnosti, kajti njegovi prostori so okrašeni z zelo starimi primerki poslikanih panjskih končnic, nabožnih slik ljudskih umetnikov, slikanih na steklo in drugih umetnin, ki jih vneto zbira. Tudi sto in več let stare kmečke skrinje krasijo njegovo hišo.

Posebnost je atelje. Bežni obiskovalec bi si mislil, da je prišel v razkopano, zelo neurejeno »malarsko« delavnico, vendar ni tako. To je fi-

ska verodostojen prikaz nekdanjega mogočnika. Portret bo nedvomno vreden občudovanja bodočih obiskovalcev Predjamskega gradu.

Tudi klepet z Lojzetom je nadvse prisrčen, še posebej, ko govori o našem predelu slovenske zemlje, o našem jezeru, Snežniku, ostrnicah, ko govori o ljubezni do tega koščka sveta, ki ga upodablja in ohranja na papirju in platnih v vseh mogočih slikarskih tehnikah. Še posebej pa zasanjano pogleda skozi okno ateljeja, kadar pogovor nanese na prirte otrok, ki jih upodablja s posebnim čutom, zato mu tudi ti portreti dajo največ notranjega zadovoljstva nad lastnim delom.

»Ljubim to zemljo in ljudi. Ustvarjanje je trpljenje, ki je oplojeno z ljubeznijo. Dajati svojemu narodu je umetnikova dolžnost in naloga. Za to žrtev je potreben cel človek!« Tako mi je ob slovesu najinega bežnega srečanja dejal priljubljeni slovenski umetnik — Lojze PERKO.

J. Mele



Perkova idila



Obiskovalci jesenskega zagrebškega velesejma si ogledujejo Brestov paviljon

grebu. Prirediteljem sejma vreme ni bilo najbolj naklonjeno, sicer pa to ni vplivalo na razpoloženje obiskovalcev, saj se je v času sejma neprestano pomikala množica ljudi iz paviljona v paviljon. Priznati moramo, da je zagrebški jesenski velesejem postal ena vodilnih gospodarskih manifestacij v Evropi. To nam potrjuje tudi veliko zanimanje proizvajalcev in poslovnih ljudi z vsega sveta. Številne novosti na letošnjem velesejmu so razstavila tuja in domača podjetja, ki proizvajajo v glavnem za široko porabo. Seveda pa ni manjkalo novih izdelkov tudi na področju industrijskih podjetij, kmetijstva, rudarstva, gradbeništva in drugih panog. To so zlasti različni stroji in naprave, ki so jih izdelala velika podjetja kovinske industrije.

Oglejmo si najprej, kaj je novega v industriji pohištva. Sprehajam se v paviljonu, kjer med ostalimi slovenskimi podjetji razstavlja tudi naše podjetje, in sicer kombinirano omaro 032, DANIELO v novi izvedbi in nekaj stilnega pohištva. Ugotavljam, da našo standardno DANIELO z manjšimi spremembami razstavlja »VR-BAS« Banja Luka na razstavnem prostoru ŠIPADA, pri Bosanski Gradiški pa zapazim našo jedilnico LYVING. Malo čudno pogledam in stopim bliže, da si ogledam notranjost regala, vendar me že takoj, ko odprem vrata bifeja, opozori predstavnik ŠIPADA z opazko, da ni dovoljeno odpirati vrat in si ogledovati okovje ter notranjost omare. Mislim si, kakšna natančnost, če bi le-to uporabili vsaj še pri izdelavi, in odidem naprej k MARLESU. Tu je razstavljena zelo lepa kompletna oprema kuhinje v moderni oranžni barvi, kombinirani z orehovim furnirjem. Posrečena izvedba omenjenih elementov vabi veliko število ljudi dan za dnem. SLOVENIJALE razstavlja svoj najnovejši izdelek regala, katerega je mogoče spremeniti v ležišče. Pri STOLU Kamnik so tokrat predstavili fotelje in stole za opremo kinodvoran, nadalje je nekaj novih foteljev, namenjenih za pisarne. Tovarna pohištva ME-BLO Nova Gorica pa si je letošnje leto omislila kar dva razstavna prostora. V paviljonu, kjer je stalna trgovina ME-BLA, so bili razstavljeni le izdelki, ki so na razpolago kupcem v trgovinah, medtem ko so imeli novejši izdelke oziroma program izdelkov za leto 1969 razstavljen v poslopiju nove šole izven sejemskega prostora. Ta program si je lahko

Naš razstaveni prostor tudi tokrat ni ostal osamljen. Povpraševanje po naših izdelkih je zelo veliko in marsikatero pripombo od strani porabnikov, zakaj ni

Delež Bresta v jugoslovanski pohištveni industriji

Povzetek doseženih rezultatov BRESTA v lanskem letu (vir za to so podatki Gospodarske zbornice SR Slovenije) daje v primerjavi s podatki pohištvene jugoslovanske industrije (131 podjetij), zelo zanimive rezultate. BREST zavzema med 131 jugoslovanskimi podjetji pohištvene industrije:

- po številu zaposlenih 4. mesto,
- po višini ustvarjenega celotnega dohodka 3. mesto,
- po višini ustvarjenega neto produkta 2. mesto,
- po višini ustvarjenega obsega akumulacije 2. mesto,
- po višini ustvarjenega izvoza 1. mesto.

Primerjava ranžirne vrste jugoslovanskih podjetij pohištvene industrije nam pove, da je BREST v samem vrhu, da je gospodarnejši od podjetij, ki imajo celo višji celotni dohodek. Primer: po celotnem dohodku je v ranžirni vrsti 3., medtem ko je po doseženi akumulaciji 2. itd.

Po doseženem izvozu je BREST na 1. mestu, kar pomeni, da se je BREST uspešno vključil v reformo in mednarodno delitev dela. To pa je eden važnih pogojev nadaljnjega perspektivnega razvoja BRESTA.

Še popolnejšo sliko o pomenu BRESTA v jugoslovanski pohištveni industriji in uspešnosti njegovega gospodarjenja nam kažejo deleži BRESTA v tej razvrstitvi, ki znašajo:

— v številu zaposlenih	2,92 %
— v celotnem dohodku	3,65 %
— v izplačanih osebnih dohodkih	3,83 %
— v neto proizvodu	4,24 %
— v skladih	7,44 %
— v izvozu pohištva	9,00 %

V lesni industriji SR Slovenije znaša delež BRESTA 5,4 % v celotnem dohodku in 8,9 % v doseženem izvozu.

Prikazani podatki nazorno kažejo pomen BRESTA v jugoslovanski pohištveni industriji in lesni industriji SR Slovenije. Še bolj pa nam kažejo ti rezultati uspešnost gospodarjenja in nenehnega progresivnega razvoja BRESTA, ki je pogojen z vključevanjem v mednarodno delitev dela in privzemanjem znanstvenih dosežkov v tehniki in tehnologiji. Prav zaradi tega menimo, da bo predvidena modernizacija in rekonstrukcija zmogljivosti omogočila še hitrejšo rast in razvoj BRESTA in da se bo delež BRESTA v jugoslovanski pohištveni industriji in lesni industriji SR Slovenije še zvečal.

B. Mišič

Zaskrbljenost sindikatov

V zapisniku koordinacijskega odbora sindikata, ki je imel sejo 27. avgusta letos, je med drugim navedeno, da je sindikalna podružnica Tovarne pohištva Cerknica zaskrbljena zaradi večanja osebnih dohodkov nad produktivnostjo dela. Navedeni so tudi podatki, da so osebni dohodki porasli za 41 %, produktivnost pa le za 28 %. Ker se omenjena podatka ne ujemata z dejanskim stanjem, čutim potrebo, da kot odgovoren delavec TP Cerknica dam ustrezno pojasnilo.

Predvsem mislim, da bi moral koordinacijski odbor sindikata razpo-

lagati s podatki, ki so vsaj blizu resnici. Kdo je koordinacijskemu odboru dal podatke, mi sicer ni znano, dejstvo pa je, da so podatki dokaj stari in se ne nanašajo na produktivnost, temveč na obseg proizvodnje.

Indeks proizvodnje in indeks produktivnosti pa nista isti postavki. To sta dva povsem različna pojma. Obseg proizvodnje lahko povečamo, ne da bi se povečala produktivnost.

Da bodo bralci in člani sindikata pravilno informirani, navajam podat-

Teze za sestavo poslovne politike 1969

Glavni direktor je v svojem članku navedel glavne misli in probleme o poslovni politiki za leto 1969. Sedaj lahko že govorimo o ustaljenih načinih oblikovanja poslovne politike. Ker se je tako oblikovanje in sprejemanje poslovne politike pokazalo kot zelo uspešen usmerjevalec gospodarjenja, želimo tudi letos začeti široko akcijo za vsebinsko oblikovanje poslovne politike za leto 1969, ki naj zajame čim širši krog zaposlenih, tako da bo poslovna politika dejanski dogovor samoupravljalcev. S tem namenom posredujemo vsebinske teze poslovne politike za leto 1969, po področjih in skupinah, ki bodo nosilci oblikovanja predlogov za posamezna področja.

Prvo imenovani strokovni delavci so vodje skupin. Da bi lahko že posamezna področja pripravili čim kvalitetnejše predloge, vabimo člane kolektiva k sodelovanju. Svoje predloge posredujte posameznim skupinam. S sprejetjem perspektivnega razvoja SR Slovenije bodo strokovne službe BRESTA pripravile tudi dolgoročni program razvoja BRESTA, ki bo upošteval smernice o razvoju SR Slovenije.

A. ORGANIZACIJA

1. Ocena organizacije proizvodnih poslovnih enot
2. Ocena organizacije v SKS
3. Prilagoditev organizacije glede na razvojni program
4. Studij dela
5. Statistična kontrola
6. Sistem finega načrtovanja proizvodnje

Predlog pripravijo:

Karlo Medugorac
Tone Kebe
Franc Levec

Rok: 25. november 1968

B. TRŽIŠČE — PRODAJA

1. Analiza dosežene prodaje na inozemskem tržišču — primerjalno z načrtom in preteklim obdobjem
2. Analiza dosežene prodaje na domačem tržišču primerjalno z načrtom in preteklim obdobjem
3. Bistveni dejavniki, ki so vplivali na plama doma
4. Bistveni dejavniki, ki so vplivali na plama v inozemstvu
5. Analiza izvajanja prodajne politike v letu 1968
6. Najboljša razvojna splošna smer obsega prodaje (upoštevajo analizo tržišča in zmožljivosti proizvodnje v letu 1969)
7. Razvojna splošna smer asortimenta prodaje
8. Predlog prodajnih metod
9. Predlog politike prodajnih cen
10. Predlog politike plačilnih pogojev in zalog izdelkov ter ostali ukrepi za izvajanje prodajne politike v letu 1969

Predlog pripravijo:

Za finalo:

Dušan Trotovšek
Franc Turk
Anton Zele

Rok: 15. oktober 1968

Za primarno:

Franc Mele
Rado Udovič
Franc Urh

Rok: 15. oktober 1968

C. TRŽIŠČE — NABAVA

1. Analize nabave materiala v letu 1968:
 - a) iz domačega trga,
 - b) iz uvoza
2. Analiza zunanjih in notranjih dejavnikov, ki vplivajo na določanje nabavne politike, kot npr.: devizni režim, carinski režim, ostali družbeno ekonomski instrumenti, politika proizvodnje, proizvodni program, tehnološka raven proizvodnega postopka, načrtovanje proizvodnje ter standardizacija in tipizacija materiala
3. Pregled možnosti nabave posameznih važnejših materialov, predlog izbire nabavnih področij
4. Predlog izbire dobaviteljev za važnejše materiale, kriteriji cen, kvalitete, pravočasne nabave, plačilni pogoji
5. Predlog »A« skupine materialov, za katere bo potrebno določiti najboljše gospodarsko naročilo
6. Predlog nabavnih metod: katere materiale bomo nabavljali posredno, katere neposredno
7. Predlog politike varnostne rezerve — zaloge materiala — normativi zalog
8. Analiza odstopanja od predvidenih nabavnih cen in predlog cen za leto 1969
9. Ostali ukrepi za realizacijo nabavne politike

Predlog pripravijo:

Za material, furnir in plošče:

Franc Kerin
Stane Štrukelj
Drago Modec

Rok: 31. oktober 1968

Za hlodovino, žagan les:

Franc Mele
Milan Modic
Franc Urh

Rok: 31. oktober 1968

D. PROIZVODNJA

1. Izračun izkoriščanja kapacitet
2. Razvojna splošna smer obsega proizvodnje
3. Razvojna splošna smer asortimenta proizvodnje
4. Programska specializacija proizvodnje po poslovnih enotah
5. Delitev proizvodnega programa med poslovnimi enotami
6. Medsebojni tehnično ekonomski odnosi med posameznimi poslovnimi enotami
7. Kooperacijski odnosi z drugimi podjetji
8. Proizvodni program za leto 1969 z alternativnimi možnostmi
9. Produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost ob najboljši razvojni splošni smeri
10. Proizvodni stroški pri najboljši proizvodnji in drugi pomembni učinki

Predlog pripravijo:

Branko Mišič
Janez Mele
Karel Bahun

Jože Resnik
Rudi Bizaj
Rok: 31. oktober 1968

Za primarno:

Franc Mele
Anton Pišek
Alojz Hiti

Rok: 31. oktober 1968

E. FINANČNA POLITIKA

1. Analiza obratnih sredstev in načrt obratnih sredstev
2. Predlog virov financiranja obratnih sredstev
3. Analiza osnovnih sredstev in predlog financiranja novih investicij in rekonstrukcij
4. Analiza sredstev skupne porabe in predlog financiranja sredstev skupne porabe
5. Politika poravnave terjatev in predvideni ukrepi
6. Politika obveznosti do dobaviteljev in predvideni ukrepi
7. Porabniški krediti
8. Zamudne obresti, kasaskonti in podobno
9. Sistem načrta, evidence in analiz
10. Sistem kontrole

Predlog pripravijo:

Danilo Milnar
Tone Kebe
Tone Perovnik

Rok: 15. november 1968

F. INVESTICIJSKA POLITIKA

1. Investicijski program osnovnih sredstev:
 - gradbeni objekti,
 - oprema: domača, uvozna,
 - ostalo.
2. Učinki novih investicij
3. Realizacija investicijskega programa:
 - prevzem opreme,
 - montaža opreme,
 - priučevanje in uvajanje tehnike in postopkov,
 - organizacija delovnih mest
4. Studij najboljših investicijskih in tehnoloških rešitev na področju žag
5. Program investicij v družbeni standard:
 - stanovanjska gradnja:
 - blokovska,
 - individualna
 - splošna poraba:
 - komunalna gradnja

Predlog pripravijo:

Ivan Jurkovič
Drago Mazij
Tone Zigmund

Rok: 15. november 1968

G. KADROVSKA POLITIKA

1. Politika sprejemanja in odpušanja
2. Politika napredovanja in premeščanja
3. Politika izobraževanja in strokovnega izpopolnjevanja
4. Informiranje
5. Medsebojni odnosi
6. Ukrepi za izvajanje kadrovske politike v letu 1969

Predlog pripravijo:

Vojko Harmel
Janez Otničar
Jože Klančar

Rok: 15. november 1968

H. POLITIKA DELITVE

1. Analiza delitve dohodka na sklade in osebne dohodke v zadnjih petih letih
2. Analiza potreb za posamezne sklade glede na razvoj in predlog:
 - za osnovna sredstva,
 - za sredstva skupne porabe,
 - za obratna sredstva,
 - za neobvezni rezervni sklad,
 - za obvezni rezervni sklad,
3. Analiza gibanja sredstev za osebne dohodke in predlog
4. Delitev osebnih dohodkov:
 - osnove nagajevanja,
 - merila nagajevanja,
 - metode za določanje meril
5. Sistem določanja in spremljanja delitve dohodka in osebnih dohodkov

Predlog pripravijo:

Danilo Milnar
Vojko Harmel
Franc Hvala
Lojze Oblak

Rok: 20. november 1968

I. EKONOMSKI INSTRUMENTI

1. Analiza uspešnosti ekonomskih instrumentov za leto 1968
2. Predlog ekonomskih instru-

mentov za leto 1969:

- sistem realizacije,
- sistem vrednotenja zalog,
- sistem izračunavanja pogojev gospodarjenja:
 - poprečne evropske cene,
 - poseben dobiček,
 - interne premije
- amortizacija,
- investicijsko vzdrževanje,
- retencijska devizna sredstva,
- devizna sredstva globalne devizne kvote,
- skupne obveznosti podjetja,
- ostalo

3. Ukrepi za izvajanje ekonomskih instrumentov v letu 1969

Predlog pripravijo:

Danilo Milnar
Branko Mišič
Franc Štrukelj

Rok: 25. november 1968

J. ZAKONODAJA IN SPLOŠNA DEJAVNOST

1. Statut podjetja
2. Pravilnik o urejanju delovnih razmerij
3. Pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov

4. Pravilnik o varnosti pri delu
5. Pravilnik o požarni varnosti
6. Ostali pravilniki in poslovniki
7. Ostala dejavnost s splošno pravnega področja

Predlog pripravijo:

Zdravko Zabukovec
Franc Levec
Franc Zigmund

Rok: 30. november 1968

K. SKUPINA ZA KOORDINACIJO

Jože Lesar
Jože Hren
Dušan Trotovšek

Danilo Milnar
Jože Resnik
Anton Pišek

Naloge:

I. Iz obdelanega materiala posameznih skupin pripravijo:

- a) Uskladištev predlogov skupin
- b) Osnutek poslovne politike
- c) Predlog ukrepov za izvedbo poslovne politike
- d) Opredelitev operativnih nalog

II. Posreduje predlog poslovne politike v javno obravnavo

Prvič na sejmu »MODE« in v Beogradu

Beograd s svojo bližnjo okolico, pa tudi ostali večji kraji v SR Srbiji, postajajo iz leta v leto zanimivejši tržišče naših izdelkov.

Statistika nam pove, da smo v zadnjih 3 letih prodali na to področje 27 % pohištvenih izdelkov, namenjenih domačemu trgu. Gotovo pa je Beograd s skoraj milijonom prebivalcev, v tem odstotku udeležen z največjim deležem.

V letošnjem letu je v Srbiji prodaja do konca avgusta obsegala od prodaje na domačem trgu naslednji promet:

- od prodaje primarnih izdelkov 6 %,
- od prodaje pohištva 25 %.

Povsem nepravilno bi bilo, da bi še naprej vztrajali samo na zagrebških in ljubljanskih sejmskih prireditvah, enega najbolj perspektivnih tržišč pa na sejmi ne obiskovali. Sejem pohištva in notranje opreme v Beogradu je postal že zelo znan.

V Beogradu je Slovenijales priredil že več razstav pohištva. Izdelki FLORIDA, DANIELA, LIVING imajo še danes največ občudovalcev in kupcev. Žal je tega blaga vse premalo, tako da morajo kupci nanj čakati tudi po več mesecev.

Mnogo kupcev v Beogradu že pozna pohištvo BRESTA. Prijetno je v uradih ali hotelih, kjer srečaš kup-

ce našega pohištva, slišati zadovoljstvo nad kvaliteto in funkcionalnostjo naših izdelkov. Takih primerov je vse več.

Da bi pokazali naše izdelke in navezali vse več novih poslovnih stikov, smo se v načrtu propagandnih nastopov za letošnje leto odločili, da se sejma v Beogradu udeležimo.

Kakšne so naše naloge ob prvem nastopu?

Pokazali bomo vodilnost BRESTA pri oblikovanju sodobnih dnevnih sob.

Pokazali bomo izdelke iz programa za leto 1969.

Ker je sejem komercialnega značaja, bomo prodajali izdelke in sklepal kupčije za nove izdelke iz programa za leto 1969.

Obseg našega razstavnega prostora ne bo tolikšen, kot v Ljubljani ali Zagrebu. Na 80 m² bomo razstavili novo FLORIDO, DANIELO v palisandru in vrsto stilnih foteljev in omari.

Vprašanje je, ali bomo s tem nastopom dosegli priznanja? Priznanja so razpisana za izdelke in za ureditev razstavnega prostora. Časa imamo dovolj, samo temeljito se moramo pripraviti.

Sejem pohištva in notranje opreme bo v času od 11. do 20. oktobra letos.

D. Trotovšek

Novo naročilo stiskalnic za Ameriko

Kupec naših glasbenih omarič Morse je ponovno naročil še 10 montažnih stiskalnic. Naročilo je razveseljivo iz dveh razlogov: zaradi razširitve proizvodnega programa glasbenega pohištva in ker mehanična delavnica tako povečuje izvoz strojne opreme na konvertibilno področje. Zastopnik pri Exportdruvu v Zagrebu je, malo v šali, malo zares, izjavil, da je Brest poleg tega, da je največji izvoznik pohištva v Jugoslaviji, tudi največji izvoznik strojne opreme za Ameriko. Kupec je s konstrukcijo stiskalnic zadovoljen. Pri sedanjem novem naročilu stiskalnic zahteva samo drugačne dimenzije srednjega dela stiskalnice, kar je pogojeno z novimi konstrukcijami in merami glasbenih omarič.

To pa zahteva preureditev sedanjega sistema, ki se bistveno sicer ne bo spremenil. Srednji del je potrebno preurediti tudi na že dobavljenih napravah. Doslej je kupcu dobavljenih 8 stiskalnic novejšega tipa. Prav tako smo kupcu dobavili tudi vzorčno stiskalnico, na kateri so ugotovili možnost hitrejšega postopka montaže glasbenega pohištva.

Naročilo stiskalnic je ozko povezano tudi z ekonomsko rentabilnostjo mehanične delavnice. Cena ure v mehanični delavnici se ni spremenila že dve leti in je rentabilnost na meji izgube. Na to vpliva zlasti podražitev orodja, gorivo in povečanje osebnih dohodkov. Predvidevamo, da cena ure do novega leta ne bi povečali, ampak iščemo primerne pogodbenne zaključke, v katerih so stroški proizvodnje manjši.

Vrednost 10 stiskalnic predstavlja 11.500 \$ ali 150.000 N din. Za izdelavo bo potrebnih 2500 delovnih ur, kar za zmogljivost mehanične delavnice nikakor ni majhno število. Poleg tega pa pripravljamo še tekoče vzdrževanje in del investicij, kot je ogrevanje novega prostora nanosa lakov, instalacije za dovod lakov iz centralnega skladišča, stojke za pokončno sušenje itd.

Iz navedenega je videti, da je mehanična delavnica trenutno polno zaposlena, saj je rok za izdelavo stiskalnic 30. januar 1969.

F. Kranjc



Gradnja transformatorske postaje v TP Martinjak

Delo in problemi mladih

V razgovorih s predstavniki mladinskih aktivov v Tovarni pohištva Cerknica in Tovarni pohištva Martinjak smo jih povprašali o njihovem delu, načrtih, mnenju o aktualnih problemih v podjetju, doma in v svetu, o problematiki v poslovnih enotah, uveljavljanju mladih v organih samoupravljanja, o njihovem kulturnem in športnem življenju ter o predlogih za popestritev dela.

O svojem delu in programu so nam povedali:

V mladinskem okviru TP Cerknica imajo razporejeno delo po posameznih komisijah. Kulturno zabavna komisija občasno prireja mladinske plesne, plesne vaje in srečanja z mladinskimi aktivisti izven Cerknice. Komisija za šport je s pomočjo občinskega komiteja ZMS organizirala športna srečanja z aktivisti iz Postojne in Žirov. Organiziran je bil tudi izlet na Veliko planino, ki so se ga mladinci udeležili v velikem številu.

Za izvedbo tega programa je koordinacijski odbor sindikata dodelil mladinskemu aktivu TP Cerknica 2000 N din.

O problematiki poslovne enote in podjetja so mladinci omenjali predvsem naslednje: za mladince je največji problem pomanjkanje izdelkov, kar onemogoča zadovoljitev vedno večje porabe na domačem trgu. Izražajo pa upanje, da bo z opravljeno modernizacijo in rekonstrukcijo ta problem odpravljen, saj se bo obseg proizvodnje povečal za več kot 60%.

V tovarni pohištva Martinjak sodelujejo mladi pri reševanju problemov podjetja in poslovne enote predvsem s svojimi predlogi. So primeri, da se aktivno vključijo v reševanje konkretnih zadolžitve, pri tem pa bi potrebovali več pomoči starejših tovarišev.

O samoupravljanju in vključevanju mladih v samoupravne organe imajo člani mladinskega aktivista tovarne pohištva Cerknica mišljenje, da v organih samoupravljanja ne morejo uspeti zaradi nezaupanja članov samoupravljanja do dela mladih in slabe povezave mladincev z mladinskim aktivom, slabe povezave med aktivom in organi upravljanja in podobno.

Kljub napetim odnosom v svetu, doma že tretje leto uspešno uresničujemo gospodarsko reformo, menijo mladinci TP Cerknica. Uspehi v BRESTU so več kot zadovoljivi, saj smo v tem času obseg proizvodnje pri enakem številu zaposlenih skoraj podvojili. Tako povečan obseg se je odrazil tudi na rasti osebnih dohodkov zaposlenih, ki so se v tem času tudi skoraj podvojili.

Vse doslej smo gospodarsko reformo izvajali v redu. Za naprej pa jih skrbijo nekateri ekonomski ukrepi, ki so napovedani za prihodnje leto.

Mladinci v TP Martinjak mislijo, da je reforma že prinesla marsikaj novega in dobrega, vendar se še vedno prepočasno uveljavlja na vseh področjih. Pri uresničevanju ciljev je potrebna večja doslednost, lahko bi tudi mladi več prispevali k temu, če bi jih podrobneje seznanjali z vsemi njenimi zahtevami in nalogami.

Aktivni mladih, ki v tovarni združuje precejšnje število članov kolektiva, ni vseeno, kakšen je proizvodni program, ali je zagotovljena njihova bodočnost, ali poslovna enota dela po izdelanem jasnem programu, ali se širi in sprejema na delo nove mlade ljudi, ki čakajo na zaposlitev. Vsi ti

problemi so preveč odmaknjeni od njih.

Misli mladih o rekreaciji, športu in kulturi so v TP Cerknica osredotočene na željo po razširitvi dela in sodelovanja z drugimi mladinskimi aktivisti. V uresničevanju svojega programa bi nujno potrebovali lastni prostor — mladinski klub. V programu imajo tudi zgraditev nove 40 m skakalnice v Begunjah, udeležujejo pa se tudi v TVD Partizan Cerknica, kjer so dosegli že lepe rezultate.

Rekreacija za nas mnogo pomeni, tako pravijo mladi iz tovarne pohištva Martinjak. Organizirali smo že več izletov in srečanj. Na ta način spoznavamo druge kraje in delo mladih ljudi, širimo si obzorje in si želimo, da bi bilo tega čimveč.

Boljše rezultate pri svojem delu bi dosegali če bi sindikat kot pokrovitelj mladih, Zveza komunistov pa njihov idejni vodja, s se večjo skrbnostjo kot doslej, izvajala to svojo nalogo.

Zastavljajo si tudi vprašanje, kaj mislijo starejši o mladih in njihovem delu. V lastnem odgovoru pravijo, da mladi čutijo odgovornost za razvoj podjetja. Vendar pa se vprašujejo, kako bodo ob sedanjem vključevanju v samoupravljanje pozneje lahko prevzemali bremena starejših. Pripravljeni smo delati vse, kar bo v prid razvoju BRESTA, aktivno hočemo sodelovati pri gradnji samoupravnega socializma, je bila sklepna misel mladincev obeh aktivov.

T. Zigmund — T. Perovnik

vanj udeležujejo vsi slušatelji.

Slušatelji morajo po pogodbi zaključiti študij do 1971. leta. Res, da imajo za študij še tri leta časa, vendar pa morajo do diplome opraviti še vsak po osemnajst izpitov, kar pa nikakor ni malo.

J. Otoničar

Pravnik odgovarja

Vprašanje:

Ob nekaterih dogodkih v družini oziroma v svojem življenju ima delavec pravico do nekajdnevne plačane odsotnosti z dela.

Kateri so ti primeri, koliko dni odsotnosti dovoljuje posamezni primer in kako se štejejo dnevi, če je vmes sobota, nedelja ali drug dela prost dan?

Odgovor:

Člen 56 pravilnika o urejanju delovnih razmerij dovoljuje odsotnost z dela v naslednjih primerih:

1. ob smrti ožjega družinskega člana 3 dni,
2. ob sklenitvi zakonske zveze 3 dni,
3. ob odhodu na odsluženje vojaškega roka 2 dni,
4. ob odhodu na vojaške vaje 1 dan,
5. ob rojstvu otroka 3 dni,
6. za polaganje izpita na višjih šolah 3 dni in
8. za polaganje izpita na visokih šolah 4 dni.

Ob izjemnih socialnih razmerah lahko delavec zaprosi za plačano odsotnost z dela do 3 dni, o čemer odloča upravni odbor poslovnih enot.

Tu v glavnem ne more priti do dejavnosti. Drugi del vprašanja pa bi utegnil povzročiti različna tolmačenja, namreč:

- da se sobota, nedelja in drugi prosti dnevi vštejejo v dopust, določen po čl. 56, ali,
- da se ne vštejejo.

Rešitev nam nudi prvi odstavek čl. 56 omenjenega pravilnika, ki se glasi:

Do plačane odsotnosti z dela ima delavec pravico v naslednjih primerih: ...

Besedi »plačane odsotnosti« to-rej označujeta, da gre za dneve, ko bi delavec sicer moral delati. Ker v soboto, nedeljo in ob praznikih praviloma ne dela, ampak so ti dnevi dela prosti za vse, ne pomenijo nobene posebne ugodnosti za posameznika. Dnevi iz čl. 56 pa pomenijo posebno ugodnost, ki jo je deležen le posameznik v izjemnih pramerih in jih torej ne gre všteti v dneve, ki so že tako prosti.

Pri tem pa bo potrebno upoštevati nekatere logične omejitve. Tako npr. nekdo, ki se mu je rodil otrok v maju, ne bo izrabil dopusta po čl. 56 šele v avgustu ali decembru in podobno. Z drugimi besedami: plačano odsotnost je potrebno uveljavljati neposredno v dneh, kadar pride do primera, ki tako odsotnost dovoljuje.

Z. Zabukovec

Kadrovske spremembe v avgusta 1968

TP CERKNICA

Prišli: Miro Žagar — delavec (vrnil se je iz JLA)

Odšli: Danica Žnidaršič — delavka, sporazumno, Miloš Obreza, odšel je v JLA

TP MARTINJAK

Prišli: Milan Šega — delavec, Janez Kranjc — delavec, Milena Hili — kemijski tehnik

Odšli: Jože Ožaben in Jože Zadnik — delavca, odšla sta v JLA

TLI STARI TRG

Prišli: Ivan Lavrič — delavec

Odšli: Vinko Kraševac — delavec, sporazumno

TIP CERKNICA

Prišli: Anton Abrahamsberg — delavec (iz JLA)

Odšli: Anton Strle — sprejet samo za določen čas

SKS CERKNICA

Prišli: Tomaž Puc — VK fapetnik

BŽ CERKNICA — Ni sprememb

DR CERKNICA — Ni sprememb

Zopet nagrajevanje na osnovi prihranka materiala

Že pred daljšim časom je bil izdelan sistem nagrajevanja na osnovi prihranka materiala, ki pa se je izvajal le določeno obdobje. Pri tem nagrajevanju so bili udeleženi vsi delavci, ki so pri svojem delu uporabljali reprodukcijski material. V tovarni pohištva Martinjak predstavljajo glavnino proizvodnih stroškov surovine (bukov žagan les) in laki.

Omenili smo že, da je sistem nagrajevanja na podlagi prihrankov materiala že obstajal, vendar je bil opuščen. V zadnjem času se je pokazala potreba za uvedbo nagrajevanja glede na prihranjeni material. Prav zaradi tega so strokovne službe dobile nalogo, da že obstoječi sistem nagrajevanja na podlagi prihranjene materiala razčlenijo, dopolnijo in pripravijo predloge in sistem nagrajevanja. Tako priprav-

ljen sistem bo predložen organom upravljanja v potrditev. Sistem nagrajevanja na podlagi prihranjene materiala je pozitiven korak k poglobljanju načel nagrajevanja, kar bo vplivalo tudi na izboljšanje ekonomičnosti proizvodnje. Pri tem ne smemo pozabiti na kvaliteto, ker se lahko zgodi, da bi posamezniki na škodo kvalitete povečevali osebne dohodke, kar pa onemogoča sistem nagrajevanja po kvaliteti in pa vsakomesečna kontrola izvajanja sistema nagrajevanja glede na prihranek materiala.

Sistem nagrajevanja glede na prihranek materiala naj bi stopil v veljavo s 1. 10. 1968, za kar je potrebno, da se do konca meseca septembra izdela metodologija za obračunavanje in spremljanje nagrajevanja na osnovi prihranka materiala.

M. Mihevc

Zakaj slušatelji VEKŠ ne delajo izpitov?

Jeseni leta 1965 se je na Višjo ekonomsko komercialno šolo vpisalo deset naših delavcev. Z vpisom so dobili status izrednih študentov. Pet delavcev je razporejenih na takih delovnih mestih, kjer morajo imeti, po analitični oceni delovnih mest, delavci višjo šolo. Ostali delavci — slušatelji VEKŠ — pa so razporejeni na delovnih mestih, kjer se ta šola ne zahteva.

Cilj BRESTA in slušateljev je bil v tem, da si delavci s študijem pridobijo višjo šolsko izobrazbo in s tem zagotovijo večje znanje, ki je potrebno pri opravljanju zahtevnejših nalog na delovnih mestih, ki jih že zasedajo, istočasno pa si ustvarijo pogoje za napredovanje na še zahtevnejša delovna mesta.

Delavska univerza Cerknica je pričela s predavanji o snovi iz posameznih predmetov z namenom, da slušateljem omogoči lažje obvladovanje snovi, s tem pa tudi hitrejšo opravljanje izpitov. Že takoj v začetku pa smo ugotovili, da niso vsi slušatelji zadovoljni z načinom študija. Predavanja so bila zelo slabo obiskana. Nekateri so se odločili, da bodo študirali sami brez pomoči

predavateljev, drugi niso imeli časa itd.

Zaradi tega so predavanja v letu 1967 odpadla, študij pa je bil prepuščen vsakemu posamezniku.

Zaradi razmeroma neorganiziranega študija so slušatelji VEKŠ dosegli pri študiju skromne rezultate. Samo en slušatelj ima opravljenih sedem izpitov, eden štiri izpite, štirje slušatelji tri izpite, ostali štirje slušatelji pa doslej niso opravili še nobenega izpita. Vse izpite so slušatelji opravili še v letu 1966. V letu 1967 in letos pa niso opravili nobenega izpita. Res, da bi morali slušatelji po programu izpitov v tem času opravljati izpite iz matematike in statistike, ki sta med najtežjimi, vendar bi v enem letu in pol lahko opravili vsaj ta dva izpita. Stroški študija za enega slušatelja znašajo 1500 N din. To so sredstva podjetja, ki jih bo potrebno opravičiti, kar pa bo možno le z resnim študijem in opravljanjem predpisanih izpitov.

Odnosa slušateljev VEKŠ do študija ne moremo opravičevati. Ker so predavanja uspešen pripomoček pri študiju, bo treba ponovno začeti s predavanji, seveda le pod pogojem, da se pred-



V razgovoru o mladih je sodeloval tudi tov. Slavko Albreht iz TP Martinjak

Pri delu pa jih ovira predvsem oddaljenost med zaposlenimi in delo v več izmenah, kar se najbolj odraža pri zblizevanju med mladinci v raznih oblikah družbenega in klubskega življenja.

V mladinskem aktivu TP Martinjak so nam povedali, da so organizirali predavanja in zabavne prireditve; s prostovoljnimi delom so pred prazniki pomagali pri ureditvi tovarne in podobno. Prav tako so večkrat organizirali kulturne in športne prireditve, vendar je bila udeležba slaba. Pokazali so voljo do dela, pogrešajo pa starejšega in izkušenega vodjo, ki bi jih predvsem usmerjal pri njihovem delu.

Iz razgovora lahko ugotovimo, da mladi v organih upravljanja nimajo svojih predstavnikov.

Predstavniki mladinskega aktivista Tovarne pohištva Martinjak pa ugotavljajo, da je kolektiv poslovnih enot razmeroma mlad, zato bi morali imeti mladega predstavnika v samoupravnih organih. Ni jim vseeno, ali se v samoupravnih organih razpravlja in sklepa o njihovih problemih, ne da bi tudi oni povedali o tem, kaj mislijo. Prepričani so, da bodo dobili v bodoče več mest v samoupravnih organih, ker se bodo le tako vzgojili v samoupravljalce in bodo kasneje lahko sami vzgajali nove mlade kadre.



Mladinec Janez Žnidaršič (levo) v pogovoru s tov. Perovnikom o problemih mladine v TP Cerknica

Obisk v Disneyevem svetu

(Nadaljevanje iz št. 11)

Nekoliko počitka po napornem potovanju po džungli nam je kar prav prišlo, toda zanimivosti, ki so še pred nami, imajo tudi svojo privlačnost in že smo na obisku pri Polinezijcih. Nekoč sem bral, da so to pritikavci, komaj 130 do 150 cm visoki, toda čeprav so res nekoliko nizke rasti, ni mogoče govoriti o pritikavcih; nasprotno, zelo so prijetni in inteligentni ljudje. Z njihovo pomočjo smo imeli priložnost obiskati vrh orjaške sekvoje, ki raste v samem Disneylandu, seveda na območju, ki sodi pod neposredno upravo samih pravih Polinezijcev. Morda ne bo odveč, če povem, da je sekvoja orjaško drevo, ki je visoko nekaj nad 50 metrov in ima spodaj premer 6 do 7 m.

Tudi Polinezijci nam posredujejo svoje življenjske običaje, tako v borbi za svoj obstanek, kakor tudi svoje strasti in radosti, predvsem v obliki značilnih plesov z poudarjenim gestikuliranjem in njim svojstvenim peljem, ki je za naša ušesa že skoraj molitev in jokanje istočasno.

Od narodov Oceanije so menda za Evropejce najbolj poznani Havaji, zato smo se za trenutek pomu-

dili tudi na njih. Privlačne melodije, ki jih izvajajo Havajci iz svojih značilnih instrumentov, se pričujejo še tako razvajanem ušesom in ne moreš si kaj, da ne bi prisluhnili. Nisi še dobro vstopil, že si okrašen z velikim vencem svežih cvetlic okrog vratu. Lepota in prijaznost havajskih deklet je splošno znana, toda mislim, da so prav v tem raj, ki so ga ustvarili tukaj, izbrane najlepše. Na zelo omejenem prostoru je pričarana vsa lepota Havajskih otokov, takšna, kot je resnična. Ogledaš si lahko značilno havajsko vasico z morjem, obalo, drevjem in cvetličnimi gredicami. Prav tako imaš možnost poslušati se njihovih narodnih kulinarčnih dobrot in na koncu, kakor vedno, petje, ples, izrazi ljubezni in privrženosti svojim izročilom in starim običajem, ki so jih stoletja gojili njihovi predniki.

Ali si lahko predstavljate vas, v kateri živijo afriški črnči? Mnogi smo jih videli v filmih, vendar si je tako izvirno grajene, kot tiste, ki smo jih obiskali, težko predstavljati. Res so okrogle slamnate kolibe, ki so pokrite z močvirno travo in mahom, spremenjene v prodajalne spominkov, vendar ima občutek, da si neke v zapuščenem delu centralne Afrike. Tudi prodajalci v tej vasi so

vsi pristni Črnči, tako da dostojno reprezentirajo značilnosti, ki so tu prikazane. Nekako na sredini vasice igra črnski orkester, ker pa so zvoki le nekoliko neobičajni, si to ogledam iz neposredne bližine. Težko je verjeti, da šest črnških mladeničev z različnimi pripomočki igra na navadnih bencinskih sodih. Kako se jim je posrečilo izvajati melodije iz tako preprostih, a obenem tako nenavadnih glasbil, je samo njihova skrivnost.

Ko zapuščamo zadovoljni ta del Disneylanda, zagledamo pred seboj skalnati vrh visoke gore. Iz skalnih votlin pada v elegantnih slapovih voda v globoke soteske, ki nadaljujejo svojo nezadržno pot navzdol. Nekaj večjih in manjših hudournikov se prebija po razbrazdanih stenah tega veličastnega očaka, ki se mi zdi nekoliko znan, pa se nikakor ne morem spomniti, kje sem ga že videl. Šele ko se približamo prav do vznožja hriba, nam napis pove, da je to povzetelek samega vrha Matterhorna (Peninske Alpe — 4505 m) zgrajen iz blokov granita. Na sam vrh je speljana žičnica, gondole nemurno vozijo radovedne turiste v treh smereh. Škoda, da nismo imeli časa povzpeti se na sam vrh, morda bi videli spodaj še kaj zanimivega.

V neposredni bližini Matterhorna je velika gneča, predvsem mladih ljudi; ko se ji približamo, ugotovimo, da se nam nudi priložnost za ježo na osedlanih konjih in to po zelo skrbno izbrani stezi skozi gozd in travnike ter cvetlične nasade. Odložili smo se pa raje za ogled podmornic. Naj takoj povem, da so to prave podmornice; za nekaj drobiža se pelješ 20 minut pod vodo, ki je vedno čista, v vodi pa je mogoče videti različne vrste rib, od najmanjših do največjih.

Prav tako je v območju, kjer vozijo podmornice, na stotine vrst podvodnih rastlin in alg, tako da ima obiskovalec res možnost videti svet, ki ni vsakomur dostopen. Mnogi se odločijo za ponovni ogled, če pri prvem niso bili dovolj pozorni na dogajanja pod vodo.

Velik del površine v Disneylandu je namenjen za zabavo mladine. Tu so vrtiljaki, od klasičnih za najmanjše, pa do najmodernejših, kjer se v dokaj drznih vožnjah pelješ z avioni raznih tipov, pa do raket, ki ti poženejo kri v glavo. Kdor želi, se lahko vrli in poskakuje v kavnihi skodelicah (seveda primernih velikosti), voziš se lahko v avtomobilih raznih velikosti, od električnih do pravih dirkalnih, važno je, da čimveč porabiš in da si zadovoljen.

S svojim potepom po Disneylandu pridemo tudi do mogočnih maket, ki v naravni velikosti predstavljajo razne vrste raket, tako tiste, ki so že bile izstreljene v vesolje, kakor tudi tiste, ki jih šele pripravljajo za izstrelitev. Videti je, da Amerikanci zelo pozorno spremljajo razvoj raketne tehnike, ker je v tem delu zabavišča vedno veliko obiskovalcev. Tem so na voljo zelo obširni podatki (na posebnih panojih) o vrsti in nazivu rakete, o datumu izdelave, lastnostih in namenu, za katerega je bila raketa zgrajena, datum izstrelitve, kdo je vodil raketo, ime avstronavta, do katere stopnje se predvideva še razvoj določene vrste raket in podobno. V glavnem je vedno poudarjeno, da je raketna tehnika in njen razvoj namenjen predvsem v miroljubne namene za raziskavo vesolja in za pomoč človeštvu; če bo res tako, nam bo pokazala prihodnost.

Na koncu obiska stopamo v dvorano, ki se imenuje »PRIHODNOST«. Tukaj so poudarjeni in na velikanski grafiki prikazani najnovejši uspehi znanosti na področju biologije in zdravstva (produciranje življenja in rastlin v epruvetah, presa-ditve srca in posameznih delov telesa itd.). Nadalje so prikazani zelo drzni načrti v zvezi z melioracijo velikanskih puščavskih predelov, ki naj bi v bližnji bodočnosti postali cvetoči vrh in nov vir hrane za človeštvo, katerega število zelo hitro narašča. Tukaj so vključeni tudi projekti za zelo ceneno predelavo morske vode v sladko pitno vodo, katere v nekaterih predelih sveta zelo primanjkuje.

Napredek elektronike je nestrokovnemu človeku težko opisati, vendar na tem področju napovedujejo toliko neverjetnih dosežkov, da v bližnji prihodnosti razni roboti, ki bodo nadomestili človeka pri najdelikatnejših delih, ne bodo več utvara, ampak resničnost. Ze sedaj poizkušajo razna prometna sredstva (vlake, avtomobile in celo avione), ki vozijo brez ljudi, torej usmerjane iz določenega elektronskega centra, in človek še vedno išče še več

in boljše, kar smo se tukaj lahko prepričali.

Ne vem, če sem uspel vsaj nekoliko razumljivo opisati naš obisk v DISNEYLANDU, vendar, ko smo zapuščali ta kraj, sem ugotovil, da to ni samo zabavišče, temveč tudi zelo skrbno organizirana vzgojna institucija. Še več, ko sem izračunal izdatke obiska te institucije, sem ugotovil, da ima takšno podjetje tudi ekonomske osnove za nadaljnji razvoj in obstoj.

F. Turk

Varovanje premoženja je odgovorna naloga

Gospodarska podjetja so po zakonu dolžna varovati premoženje. V našem podjetju je ta naloga zaupana vratarji službi. Organizacija in delo službe zavarovanja pa sodi v neposredno pristojnost upravnega odbora podjetja. Za pravilno opravljanje službe zavarovanja so odgovorni direktorji poslovnih enot.

Glede na oddaljenost poslovnih enot našega podjetja je služba zavarovanja organizirana v krajih, kjer so poslovne enote. Tako imajo Tovarna povišča Cerknica, Tovarna ivernih plošč, Bazenska žaga in skupne službe enotno službo zavarovanja, ki organizacijsko sodi v pristojnost Tovarne povišča Cerknica.

Naloge, ki jih imajo vratarji oziroma služba zavarovanja premoženja, so velike in odgovorne, predvsem pa mora vsak vratar:

- paziti in varovati stavbe, stroje, surovine, izdelke, polizdelke in drugo premoženje skupnosti BRESTA,
- odkrivati in preprečevati vse pojave, ki lahko spravijo v nevarnost življenje članov delovne skupnosti ali prizadenejo škodo,
- preprečevati nepoklicanim osebam dostop na varovano področje,
- odkrivati kazniva dejanja in njihove storilce,
- preverjati dokumente oseb, ki odnašajo ali prinašajo v varovano območje kakršne koli predmete,

— preprečevati odhode članov kolektiva iz varovanega območja v času njihovega dela, če za to ni izdano posebno dovoljenje,

— sodelovati z organi civilne zaštite v zadevah, ki zadevajo zavarovanje premoženja pred požarom in elementarnimi nesrečami itd.

Da služba zavarovanja lahko nemoteno opravlja svoje delo, da ima pregled in kontrolo nad varovanim območjem, je dovoljen vstop in izstop iz zavarovanega območja samo pri glavnem vhodu. Izjemoma je dovoljen vstop in izstop pri stranskih vratih voznikom vprežnih in motornih vozil, ki dostavljajo surovine. Odvoz izdelkov, materialov, surovin, orodja in opreme pa je dovoljen le pri glavnem vhodu.

Navedel sem osnovne naloge službe varovanja premoženja z namenom, da opozorim tiste člane kolektiva, ki čestokrat vratarje pri opravljanju službe žalijo ali se skrajno predrzno vedejo do teh delavcev.

Istočasno velja opozorilo tistim članom kolektiva, ki ne spoštujejo ukrepov za varovanje premoženja. V prihodnje bo potrebno tako vedenje šteti kot kršenje delovne dolžnosti. Vratarji oziroma služba zavarovanja pa mora v prihodnje dosledneje opravljati službo zavarovanja in izvajati ukrepe, ki so v ta namen predpisani.

J. Klančar

Gradišče na Cerkniškem jezeru je oživel

Delavci SGP »Gradišča« so že nekaj metrov v podzemnem tunelu, vendar jih močno ovira pri delu stalno deževje. Tunelska dela izvaja posebna skupina delavcev gradbenega podjetja Primorje iz Ajdovščine.

Projekt stalnejše ojezeritve Cerkniškega jezera predvideva zabetoniranje Male in Velike Karlovice, pri Rakovem Mostku nov vodni tok, opremljen z zapornico. Na ta način bo vodni tok obšel ožine v Veliki Karlovi in pridobil štiri metre padca. Velika Karlova je doslej požirala 32 kubičnih metrov vode na sekundno, novi vtok pri zapornici pa bo imel požirnost 40 kubičnih metrov vode na sekundno.

Za kasnejše popolnejše tesnjenje Cerkniškega jezera je pred-

videno še zacementiranje največjih ponikalnic jamskega zaliva, delno Rakovega mostka, Svinjske jame, Kamenja in Narte. Pozneje morda tudi Rešeta, Vodonosa, Retja, Ponikve in Lovišča.

Ker denarna sredstva še niso zagotovljena za popolno dograditev vseh objektov na Cerkniškem jezeru, bo v letošnjem letu SGP Gradišče zgradilo le predor, ki bo dolg 30 metrov. Ta dela bodo veljala okrog 40 milijonov starih dinarjev. Prav toliko pa je v letošnjem letu tudi razpoložljivih sredstev.

Gradbeni odbor predvideva, da se bodo lahko vsa dela zaključila v prihodnjem letu, ko bi vgradili pred predor železno zapornico in zabetonirali Veliko in Malo Karlovo.

D. Mazi



Novi umetni požiralnik pri Karlovi za Dolenjo vasjo

Strokovne zanimivosti

NAJVEČJI IVERNI STROJ

Izdelan je bil pred kratkim v Zahodni Nemčiji. Z njim lahko proizvajajo iveri iz hlodov, debelih do 45 cm in do 2 m dolgih. Os s premerom 750 mm ima 60 nožev. Pogonja jo motor močan 320 kW. Iverni stroj je 30 ton težak, 6 m dolg, 3 m visok in proizvede na uro 14.000 kg popolnoma suhih iveri (deb. 0,4 m). To pomeni, da predela stroj na 1 uro 50 do 60 prostornih metrov lesa (2 vagona).

ŠTIRISTRANSKI SKOBELNI STROJ

Ameriška firma Pack K. L. Co je izdelala novi štiristranski skobelni stroj, ki ima v eni izmeni tolikšno zmogljivost kot 3 normalni stroji v 3 izmenah. Dela s pomikom 240 m/min (naši stroji imajo pomik 10 m/min) in letno predela okrog 140.000 m³ lesa (TP Martinjak predela letno 6—7000 m³ lesa). Podajanje in odzemanje stroja je mehanizirano, saj ga delavci ne morejo posluževati. Stroj stane okrog 300.000 dolarjev (375 milijonov S din).

OKNA IZ ŽAGOVINE

Tovarna (M. I. M.) iz Francije izdeluje okna iz žagovine. V rabi je že okrog 3.500.000 oken, ki so se dobro obnesla. Uporabljajo žagovino bora in jelke, ki jo osušijo na 0% vlage in nato zlepijo pod pritiskom 350 kg/m² pri 170°C, z dodatkom fenolnih lepil. Specifična teža elementov je 1,4 g/m³. Tako izdelane elemente zmnožijo, površinsko obdelajo s potapljanjem, umetno osušijo in opremijo z nylonskimi tečaji.

NOVA TEHNIKA POVRŠINSKE OBDELAVE

Pri površinski obdelavi lesa z laki, ki vsebujejo topila, je mogoče občutno prihraniti na prostoru, času in napravah z dvigom temperature od 80° na 135° C. Pri 80° C je čas sušenja glede na količino nanosa nekaj minut. V sušilnikih, ki delajo pri 135° C pa se čas sušenja zmanjša na nekaj sekund. Pri tem postopku kompresor (s filtri) skozi število šobe vpihava vroč zrak skupaj s plini na površino izdelkov. Pri tem se segreje samo lakirana površina in ne les. Hlapi se odvedejo z gibajočim se zrakom, ne da bi se pri tem tvorili mehurčki laka. Še bolj presenetljive pa so zadnje vesti o novih metodah sušenja poliestra, po katerih naj bi bilo možno 6 minut po nanosu poliestra le-tega že površinsko obdelovati — brusiti in polirati. V ta namen izdelan polyester utrjujejo z ultravijoletnimi žarki. Do sedaj nam je znano le, da so investicije za opremo in energijo majhne, višje pa so cene poliestra.

dipl. inž. I. Jurkovič

Iz dela samoupravnih organov

TP CERKNICA

Upravni odbor Tovarne pohištva Cerknica je na 9. seji dne 6. septembra 1968 sprejel naslednje sklepe:

— skladiščnik gotovih izdelkov naj se pokliče na odgovornost, ker bi moral kontrolirati evidenčne zapiske učinka odpremnih delavcev, jih pa ni,

— komisija, ki je ugotavljala pravilnost obračuna osebnih dohodkov odpremnih delavcev, je dolžna, da za mesec julij in avgust izdela analizo in ugotovi dejansko težo blaga, ki je bilo v tem obdobju izdelano in odpremljeno,

— do 1. oktobra je dolžna strokovna služba (tehnolog zavijalnice) izdelati nov akord odpreme, ki bi temeljil na primopredaji,

— strokovna služba bi morala popraviti akord odpremnih delavcev, takoj ko je nastala sprememba oziroma ko se je pričelo nakladanje na kamion s pomočjo viličarja,

— za vsa režijska dela, ki jih med delovnim časom opravljajo delavci v odpremi, mora šef službe izdelati dovoljenje s posebnim režijskim lističem,

— popravi naj se sklep 8. redne seje UO, s katerim je bil dan v poizkusni obračun akord, ki ga je predlagala strokovna služba za odpreme delavcev, in sicer tako, da ta akord ni poizkusen, ampak se do potrditve novega akorda obračunavajo osebni dohodki odpremnih delavcev po tem akordu, ki je veljaven,

— do naslednje seje se mora pripraviti poročilo glede povračila stroškov carine na račun izvoznega repromateriala, ki je v artiklih, ki se izvažajo,

— upravni odbor je potrdil, oz. sprejel načrt za mesec september. Z načinom načrtovanja mora biti skladišče za II. strojno napolnjenost s polizdelki in bo tako omogočena izpopolnitev pri montaži izdelkov,

— šef proizvodnje naj se opozori, da organizira v masivni prosti točno ovidenco o izdelanih masivnih elementih,

— upravni odbor potrdi spremembe cenikov del za ekonomsko enoto montaže. Prav tako je potrdil spremembe cenika za glasbene omarice 7201-2 na fazi obdelave spodnjega in gornjega

hrbtišča. Glede cenikov, ki jih je analitik časa predlagal na 8. seji, je UO mnenja, da se sklep o odobritvi teh cenikov popravi — spremenijo se časi izdelave, ki jih ugotovi analitik časa, ne pa tudi ceniki. Analitik časa je dolžan ponovno analizirati izdelavne čase v tem oddelku,

— cenike del, ki se jih želi spremeniti v proizvodnji, predlagajo strokovne službe. Celoten material pa mora biti dostavljen članom UO pred sejo,

— v razrezu plošč oziroma klarni naj se organizira individualne norme. Tehnološka služba naj določi datum, do katerega se morajo postaviti individualni akordi,

— zaradi neaktivnosti nekaterih članov upravnega odbora jih je treba opozoriti na moralno odgovornost, ki jo imajo do članov kolektiva,

— upravni odbor pooblašča direktorja, da v času odsotnosti vodje služb in delavcev, ki so na vojaških vajah, samostojno ukrepa in organizacijsko rešuje in odloča o nadomeščanju.

TP MARTINJAK

Delavski svet TP Martinjak je na seji 26. julija 1968 sprejel naslednje sklepe:

— izdela naj se rebalans načrta za II. polletje 1968 v skladu z novim programom,

— v celoti naj se dosledno izvajajo že sprejeti ukrepi za realizacijo načrta proizvodnje za II. polletje 1968, ki so bili sprejeti na 103. seji DS TPM,

— normativi časa se morajo uskladiti in se čim bolj približati realnejšim potrebam časa,

— nagrajevanje režijskih služb naj bo predvsem odvisno od prečno dosežene vrednosti točke proizvodnih EE, ne glede na obstoječa merila nagrajevanja,

— strokovne službe naj izdelajo sistem nagrajevanja za prihranek materiala, zlasti surovin in lakov,

— o vseh kooperacijskih poslih s poslovnimi enotami Bresta in drugimi podjetji sklepa pogodbe dokončno sama PE Martinjak — kadri iz SKS pa pri tem raziskujejo le ponudbe,

— pred vsakim mesečnim obračunom osebnih dohodkov se mora izdelati analiza doseženega ostanka dohodka ter izplačati take osebnih dohodke, ki bodo v

skladu z delitvenim razmerjem med skladi in osebnimi dohodki,

— kadri skupnih strokovnih služb, ki delajo izključno za PE TP Martinjak, naj bodo nagrajevani po enakih kriterijih, kot režijski kadri iz TP Martinjak, saj bo le tako prišlo do tesnejšega sodelovanja. Sistem takega nagrajevanja naj izdela SKS do 1. oktobra 1968,

— glede na obstoječe tržne razmere in zaradi nejasnega proizvodnega programa ter trenutno še vedno zastarelega strojnega parka in nemogočih delovnih prostorov predlaga DS PE TPM CDS začasno znižanje prispevkov, ki jih plačuje TP Martinjak skupnim službam,

— TLI Stari trg se bremeni za vso škodo, ki je nastala v kooperacijskih poslih po njegovi krivdi.

Kje se začne proizvodnja

Z obiskom kupca iz Amerike in s sklenjeno pogodbo za 80.000 glasbenih omaric smo vsi lahko zadovoljni. Tudi Zagrebški sejem je mimo in lahko rečemo, da smo z razstavljenimi izdelki ponovno dosegli velik uspeh. Kako so potekale priprave za ta dva in vse podobne dogodke?

Svetovni trg je zelo muhast in neustaljen. Če hočemo uspešno sodelovati v okolju svetovne proizvodnje, se moramo prilagoditi pogostim spremembam in vse bolj razvijanim željam porabnikov pohištva. Kako naj to dosežemo? Dolga je pot od prvotne ideje do usmeritve proizvoda v serijo. Važen člen v verigi je vsekakor izdelava vzorca. Zakaj rabimo vzorec? V prvi vrsti zato, da bi trgu oziroma kupcu pokazali, kaj lahko naredimo, da izboljšamo tehnologijo izdelave ali konstrukcijo določenega izdelka, da bi preizkusili novo okovje ali nove materiale, ki se nam ponujajo na tržišču in podobno. Zaradi tega je potrebno, da pri izdelavi novega vzorca obvezno sodeluje tehnolog, ki si prizadeva, da najde za našo proizvodnjo najbolj ustrezne tehnološke rešitve, ter konstruktor, ki išče najenostavnejše konstrukcijske rešitve, upoštevaje zahteve in želje kupca.

Največkrat je rok izdelave vzorca tako kratek, da je izključeno sodelovanje teh dveh važnih strokovnih služb. V takih primerih pride do polnega izraza iznajdljivosti delavcev vzorčne delavnice, njihova strokovnost in poznavanje tehnologije v tovarni. Podatki o zahtevah kupca ali pa o osnovni ideji projektanta so večkrat tako pomanjkljivi, da je potrebno iskati rešitve pri sami izdelavi vzorca. Zaradi kratkega roka lahko rečemo, da naši delavci v vzorčni delavnici niti nimajo določenega delovnega časa. Če je potrebno, delajo noč in dan, samo da so vzorci pripravljeni takoj, kot je bilo dogovorjeno, od česar pa je večkrat odvisen tudi namen celotnega dela.

Strinjam se s trditvijo vodje vzorčne delavnice, tovaršem Jožetom Adamičem, ki pravi, da se prav v vzorčni delavnici začne proizvodnja. Včasih smo improvizirali in komaj spravili kakšen vzorec na sejem. Sedaj lahko rečemo, da naši vzorci dostojno predstavljajo proizvodnjo BRESTA na vsaki domači pa tudi mednarodni razstavi.

Kaj bi bilo potrebno izboljšati v svoji delavnici, smo vprašali vodjo delavnice. Radi bi nabavili nekaj pripomočkov ter moznikar, tako da bi izdelava vzorca potekala kolikor toliko normalno. Žal nimamo prostora za »arhiviranje vzorcev«. Mar ne bi bilo lepo, če bi imeli shranjene vse doslej narejene vzorce, da bi imeli vsaj prvi pri nas izdelani tip glasbene omarice. Na ta način bi imeli takoj pregled razvoja pohištva do sedanjega stopnje. Dobro izdelan vzorec naj še naprej predstavlja porabnikom naše izdelke, istočasno pa naj pomaga k dobri pripravi proizvodnje.

Inž. N. Medugorac

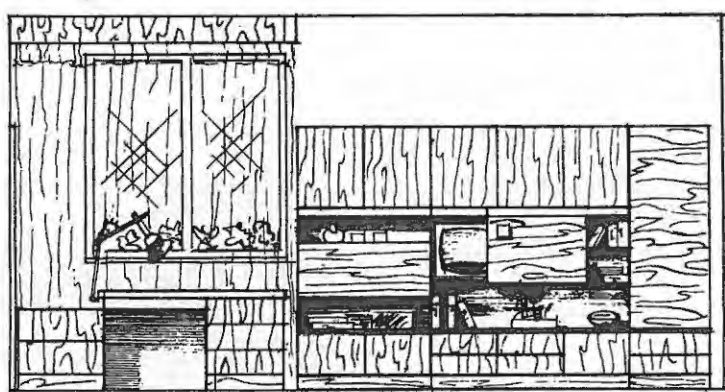
Kako uredimo dnevno sobo v Brestovih blokih

I. varianta

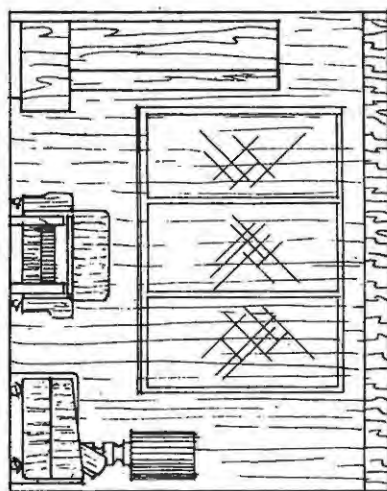
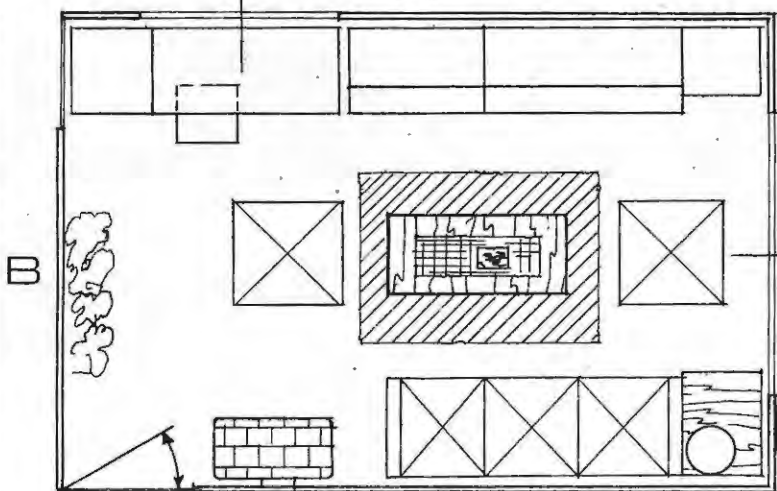
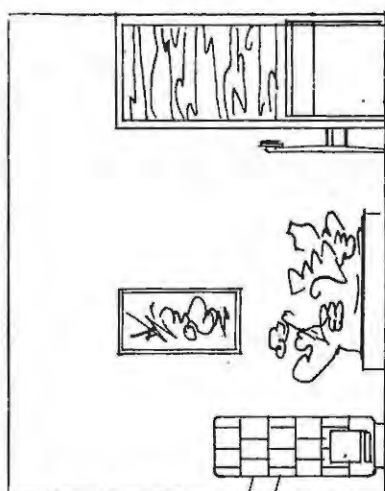
Soba je dimenzije 5,3m x 3,6m, ima dvojne vrat, dvo in trodelno okno in kamin, kar je videti s skice.

Najprej pripravimo sobo. Parkeet dobro očistimo in ga namažemo z loščili. Lahko ga tudi lakiramo. Lakiran parket deluje bolj prijetno, če sijajno površino matiramo.

Ker smo se odločili za dnevno sobo DANIELA v teaku, moramo temu primerno obarvati stene. Na teak gre lepo temno zelena barva; če vas temna barva moti, se



A



lahko odločite za kombinacijo barv. Steno označeno z A in B pobarvate s temno zeleno barvo, stena C in D pa je lahko svetlejša, mora pa biti iste barve; to dosežemo tako, da dodamo temni barvi belo.

Preden postavimo pohištvo, zapremo vrata, ki vodijo iz dnevne sobe v kuhinjo, snamemo kljuke in vrata prelepimo s teakovo samolepljivo tapeto. Če vrata, ki vodijo v kuhinjo, ne zapremo, izgubimo koristno površino.

Postavitev pohištva

Ob steno A postavimo omaro DANIELA, pod dvodelno okno pa pisalno mizo (v teaku) in tako dobimo delovni kot; če tega ne potrebujemo, postavimo na to mesto visoko komodo.

Ob steno D med kaminom in kotom namestimo trosed Daniela (zlato rumeno tapetniško blago), v

kot pa skrinjo za posteljnino, od garniture Ko-032, ki je oblikovno prilagojena tudi za DANIELO. Skrinja nam obenem služi kot kotna mizica, kamor lahko postavimo svetilko ali kakšen dekorativni predmet.

Stena B je za vrata, je deloma v mrtvem kotu, zato na to mesto

postavimo sobne rastline.

Med omaro in trosedom namestimo klusko mizico Daniela in dva fotelja.

Karnise naj bodo lesene, teakove. Na steni A nad dvodelno okno segajo od stene B do omare Daniela — na steni C pa gre po vsej dolžini.

dnevna soba brestov blok M 1:20

ro. Če ostane vmes večji prostor naj bodo zavese do tal.

Pod klusko mizico položite preprogo, ki naj ne bo večja od 3 x 2 m. Najlepša bo svetlo drap enobarvna.

Stropno svetlobno telo (stropna svetilka) ne sme biti preveč upadljivo, priporočil vam bi enega od mnogih, izdelanega v lesu ali furnirju, ki ga dobite v Ljubljani pri Interierju ali Borcu. V teh dveh trgovinah boste dobili tudi razne prtiče in dekoracijske predmete, s katerimi boste obogatili vašo sobo.

E. Vidovič

Prvo tekmovanje cerkniških ribičev

Dolgoletna težnja članov in vodstva ribiške družine Cerknica, da bi organizirali športno tekmovanje v ribiških panogah, se je letos končno uresničilo. Čeprav je bilo to tekmovanje prvo, je vzbudilo med članstvom družine veliko zanimanje.

Tekmovanje je obsegalo dve panogi, metanje obtežilnika v cilj in metanje obtežilnika v daljavo. Tekmovanje je potekalo v prijetnem sončnem dnevu v Rakovem Škocjanu.

Tekmovalni komisiji se je prijavilo 23 članov. Vsak tekmovallec je imel v vsaki panogi pravico do dveh metov. Vsak met pa se je točkoval z ustreznim številom točk, odvisno od tega, kdo je vrge obtežilnik bliže k cilju v prvi panogi, v drugi panogi tekmovanja pa se je točkovala dosežena daljina meta. Tekmovanje je privabilo tudi precejšnje število gledalcev, ki so spodbujali tekmovalce za čimvečji »ulov in odlov«.

Prehodni pokal RD Cerknica in tri brezplačne ribolovne dovolilnice je osvojil Janez Intihar, ki je zbral 125 točk, drugo mesto in dve brezplačni ribolovni dovolilnici je osvojil Karel Bahun s 119 točkami, tretje mesto in eno brezplačno ribolovno dovolilnico pa je osvojil Franc Tavželj s 114 točkami.

Nagrade je po končanem tekmovanju razdelil predsednik RD Cerknica tov. Anton Kebe, ki je ob podelitvi nagrad zaželel v prihodnjem letu še večjo udeležbo in še večji športni uspeh vsem članom družine. Zatem so se ribiči in gostje zbrali ob tabornem ognju ter v prijetnem vzdušju pripovedovali vesele dogodivščine v pretekli ribolovni sezoni. Za zakusko je poskrbel nekdanji partizanski kuhar in ekonom Lojz Kaščetov, ki je pripravil okusne čevapčiče in klene na žaru, z dobro kapljico pa je postregel Janez Kranjc.

Takih srečanj si ribiči še želimo, na prihodnje tekmovanje pa vabimo tudi ostale člane.

F. Tavželj

Razgovor z dijaki prvega letnika tehniške šole

Z novim šolskim letom se je pričel pouk v prvem letniku tehniške šole lesne stroke. V razredu je 26 dijakov, od tega 18 fantov. Sestav po spolu je pogojen z možnostjo zaposlitve dijakov po končani na delovnih mestih v BRESTU.

Dijaki so imeli v osmem razredu osemletke naslednje uspehe:

- dva dijaka odlični uspehi,
- trinajst dijakov prav dober uspeh,
- deset dijakov dober uspeh in
- le en dijak zadosten uspeh.

Vsi dijaki so opravljali tudi sprejemne izpite na matični šoli v Ljubljani in jih tudi uspešno opravili.

Dijaki so v razgovoru povedali:

— da so se odločili za študij na tehniški šoli lesne smeri predvsem zaradi tega, ker se bodo po končanem šolanju lahko zaposlili v podjetju BREST. Študij v Cerknici je za njihove starše veliko cenejši kot v Ljubljani ali katerem drugem mestu izven kraja bivanja. V šolo se v glavnem vozijo s kolesi ali hodijo peš. Le pet dijakov si je moralo v Cerknici ali okolici preskrbeti stanovanje.

V prvem mesecu šolanja jim največ težav povzročata konstrukcijsko risanje in opisna geometrija, vendar jim predavatelji snov zelo dobro razložijo. Z urnikom so zadovoljni, saj imajo dnevno le 5 do 6 ur predavanj. Imajo pa zelo veliko domačih nalog, tako da jih nekateri rešujejo pozno v noč, vendar ni zaradi tega nobenega negotovanja, ker se že sedaj zavedajo resnosti študija. Starši nekaterih dijakov bodo težko zmogli stroške vzdrževanja, posebno starši tistih dijakov, ki morajo zaradi oddaljenosti stanovati izven domačega kraja. Nekateri so se že, drugi pa se bodo verjetno še obrnili za pomoč na BREST, da bi jim vsaj delno prispeval k stroškom šolanja.

Zadovoljni so, ker so brezplačno dobili knjige in skripta od dijakov četrtega letnika. Tudi nekateri druge pripomočke, ki jih rabijo v šoli, so dobili brezplačno. Vse stroške namreč plača BREST.

Zadovoljstvo in optimizem med dijaki prvega letnika je na višku, želimo jim, da bi bilo tako vsa štiri leta, kolikor bo trajal njihov študij.

J. Otoničar

Novi stanovanjski prostori so razdeljeni

Na 201. redni seji Centralnega upravnega odbora podjetja Brest so bili razdeljeni razpoložljivi stanovanjski prostori. Razdelitev stanovanj je bila opravljena na podlagi predloga komisije za stanovanjska vprašanja. Komisija za stanovanjska vprašanja je proučila vse prispele prošnje in na podlagi že znanih kriterijev sestavila predlog zasedbe razpoložljivih stanovanjskih prostorov. Po sklepu Centralnega upravnega odbora so bili razdeljeni stanovanjski prostori naslednjim delavcem:

1. Ratko Stomatovič, delavec TP Martinjak, dobi stanovanje Milana Kobala v Grahovu, ko se ta izseli.
2. Dušan Bajc, delavec v TP Cerknica, dobi stanovanje Zinke Skubic, ko se ta izseli. Cerknica dobi stanovanje Dušana Bajca, ko se ta izseli.
3. Olga Zemljak, delavka TP na Bajca, ko se ta izseli.
4. Fani Oblak, delavka v TP Cerknica, dobi sobo Olge Zemljak, ko se ta izseli.
5. Marjan Matičič, delavec na BZ Cerknica, dobi stanovanje Jožeta Snoja, ko se ta izseli.

6. Julka Zbačnik, delavka v TP Cerknica, dobi sobo Marjana Matičiča (kot pogoj za zasedbo stanovanja je realizacija pogojev navedenih v prošnji).

7. Vlado Korošec, referent prodaje v skupnih službah, dobi stanovanje inž. Vlada Usenika.

8. Zofija Novak, delavka v skupnih službah, dobi stanovanje Anice Rudolf.

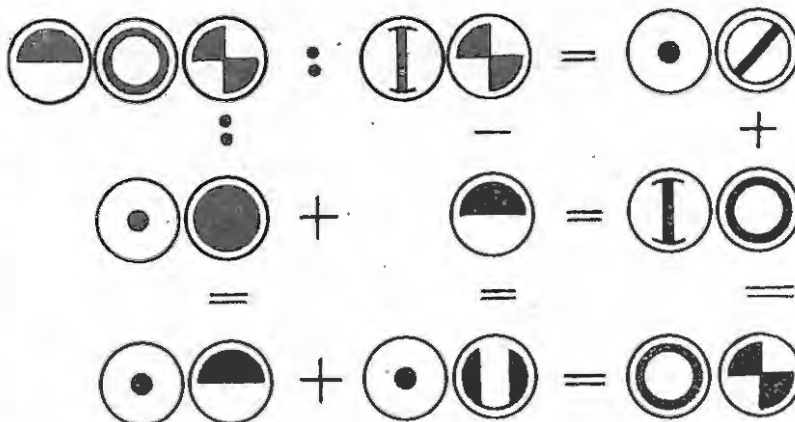
9. Marija Šivec, delavka v TP Cerknica, dobi stanovanje Zofije Novak.

Stanovanje inž. Staneta Štavadharja ostane trenutno v rezervi.

Poleg teh stanovanjskih prostorov, ki ostanejo na razpolago po preselitvi delavcev v lastna stanovanja, so bili razdeljeni tudi stanovanjski prostori v novozgrajenem bloku »D«. V njem so pridobili stanovanja naslednji delavci:

1. Janez Štefančič, TP Martinjak,
2. Slavka Kovač, TP Cerknica,
3. Pavla Zakrajšek, skupne službe,
4. Jože Kajtna, TP Martinjak,
5. Alojz Kebe, TP Cerknica,

Nagradna računska naloga



Vsak lik pomeni neko številko, enaki liki pa iste številke. Z logičnim vstavljanjem številk namreč narisanih likov boste rešili nalogo. Da bo lažje, vam povemo, da se za oznako, ki nastopa štirikrat, skriva številka 2.

Vztrajajte pri nalogi, dokler je ne rešite! Začnite od spodaj!

Nagrade

1. nagrada 50 din
2. nagrada 30 din
3. nagrada 10 din
4. nagrada 10 din

Rešitve pošljite do 14. septembra.

BRESTOV OBZORNİK — GLASILO KOLEKTIVA BREST CERKNICA — Glavni in odgovorni urednik Danilo Mlinar — Urejuje uredniški odbor: Štefan Bogovič, Vojko Harmel, Janez Hren, Franc Hvala, Tone Kebe, Jožica Maličič, Danilo Mlinar, Franc Tavželj, Dušan Trotovec — Tiska Železniška tiskarna, Ljubljana

Nova diplomanta

V mesecu septembru sta uspešno zaključila študij dva naša sodelavca. Tovariš Tone Bavdek iz TP Cerknica je končal študij na Višji šoli za organizacijo dela v Kranju, tovarišica Tita Perovnik iz skupnih strokovnih služb pa Višjo ekonomsko komercialno šolo v Mariboru.

K doseženemu uspehu jima iskreno čestitamo!

Sodelavci

Nagrade iz 11. številke

Brestovega obzornika prejmejo:

1. nagrada 50 N din — Lidija Ule, Cerknica, Cesta na Jezero,
2. nagrada 30 N din — Franc Jurkovič, Ježica 48 a, Ljubljana,
3. nagrada 10 N din — Marija Stare, Peščenik, Cerknica.
4. nagrada 10 N din — Iva Škrlič, Peščenik, Cerknica.

Pravilna rešitev: molekula, amoralen, karirana, Ares, nit, godan, k, ni, morilka, rom, m, Atila, materija, novost, regali, iva, botanik, MK, Polde, ebonit, a, Ur, enotera, Rim, Litvanec, Lame, Ita, analitik, sin, terorizem, Reka, Ita, oa, plamen, ritem, molek, ni, A, lija, Atamani.

Prvi asfaltni obvoz

Večletno odlaganje za dokončno ureditev ceste na severnem delu Tovarne pohištva Cerknica je končno pri kraju. Prvotno je bilo mišljeno, da bi asfaltirali samo cesto, ki poteka ob oddelkih priprave površin, II. strojnice in dalje do oddelka masivna proga. Postavljena pa je bila tudi zahteva po ureditvi okolice pred kotlovnico, klejarno in pripravo površin ter mehanično delavnico, da bi se na navedenih mestih odpravilo večno blato in se izboljšala možnost čiščenja ostružkov. Na področju navedenih oddelkov so namreč osredotočene vse ventilacijske naprave cerkniškega bazena.

Komu naj koristi asfaltirana cesta? Predvsem transportnim sredstvom notranjega prevoza za prevoz odpadkov surovin iz Iverke in bazenske žage, dovozu ma-

teriala, kot je žagan les, furnir, prevozu polizdelkov itd. Strošek asfaltiranja predstavlja s pripravo cestišča, izdelavo robnikov in dovozov okrog 12 milijonov S din. Ta investicija se bo obrestovala že v nekaj letih, še posebno zaradi tega, ker strokovnjaki zagotavljajo, da s primernim vzdrževanjem odtokov in kanalizacije taka cesta pri hitrosti 20 km na uro vzdrži brez večjih popravil tudi do 30 let.

V kolikor bi primerjali vse stroške vzdrževanja navedenih cestišč za nekaj let nazaj, lahko ugotovimo, da so stroški gradnje ustreznih cestišč manjši kot pa vzdrževanje samo.

Upam, da v prihodnje ne bo na vrsti samo skrb za ureditev notranjosti objektov, ampak tudi za ureditev zunanjih transportnih poti in okolice.

F. Kranjc



Asfaltiranje poti okrog TP Cerknica

Sto let osnovne šole GRAHOVO

Hkrati z odkritjem spomenika padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja praznuje Osnovna šola Grahovo stoletnico svojega obstoja.

Sto let zgodovine te prosvetno-kulturne ustanove je dolgo obdobje za sorazmerno tako majhno vas kot je Grahovo. Prva enorazrednica se je v tedaj še skromno hišo vselila leta 1868. Z leti ji je tedanja dualistična Avstro-Ogrska dodajala še nove učilnice. Na prelomu stoletja je postala popolna osnovna šola. Šolska kronika, napisana z lepim, uradniškim rokopisom v tedanjem slogu, nam lepo časovno prikaže vso rast in razvoj šole. Pozornost vzbujajo odlomki, ki izpričujejo tesno povezanost učiteljev s prebivalstvom v šolskem okolišju, in učna snov, ki jo je šola posvečala kmetijstvu. Nedvomno je, da je šola znala približati snov učenec in da so iz nje izšli dobri kmetovalci in tudi nekateri vidni strokovnjaki.

Viharna leta prve polovice našega stoletja tudi grahovski šoli niso prizanesla. Doživela in preživela je prvo svetovno vojno, kraljevska Jugoslavija ji je dala nov videz in učno vzgojno vsebino. Posebno tragična so bila

leta med drugo svetovno vojno, ki so zapustila vidne sledi na šolski zgradbi. Domačini se še dobro spominjajo, da je ob bombnem napadu na Grahovo zgubila življenje učiteljica s te šole.

V tem kratkem sestavku je skoraj nemogoče opisati vse spremembe, ki jih je šola doživljala po zadnji vojni. Ko je iz štirirazrednice nastajala popolna osemletka; je iz utesjenosti iskala nove prostore in končno pred tremi leti dobila svojo današnjo, spodobno zunanost. Ne bi bilo napačno, če ne bi ob tem omenili pripravljenosti in velike pomoči okoliškega prebivalstva pri dozdavi dotrajanega šolskega poslopja ter TP Martinjak, ki je z materialno in denarno podporo prevzela patronat nad Osnovno šolo Grahovo.

V nedeljo, 29. septembra, smo svečano praznovali visoki jubilej. Zbranimu prebivalstvu in povabljenim gostom, med katerimi so nam bili še posebno dragi nekdanji učitelji z grahovske šole, smo prikazali kratek kulturni program, nato pa smo jih povabili na skromno zakusko. Ob prijetnem kramljanju in obujanju spominov je grahovska šola prestopila prag v drugo stoletje svojega delovanja.